Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 288 (14093) | 1975 оной декабриин 10, среда | Сэн 2 мүнгэн.

УРЯАДАЙ ҮДЭЛМЭРИШЭДЭЙ ХЭ АМЖАЛТА

ряадай АССР-эй ажалшад партиин XXIV ын шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелжэ байна. Промышленна предприятинууд про худалдаха юһэдэхи табан жэлэйнгээ даабалзорһоонь урид ноябриин 27-до дүүргээ һэн. жэлэй туршада республикын промышленин үйлэдбэриин хэмжээн 48 процентээр , ажалай бүтээсэ 35 процентээр дээшэлүүэ.

үрһэн, приборнууд, автомат түхеэрэлд, тэрээндэ хэрэгтэй запчастьнууд, хюрөөдэг модон, шифер, хабсаргагдамал түмэр-бетон хэрэгсэлнүүд, ноохон бүд, сагаан эдеэн түсэбһөө гадуур ехээр гаргагдаа.

Промышленностиие һэльбэн шэнэлхэ, бүтээсэ ехэтэй оньһон түхеэрэлгэнүүдээр хангаха талаар ехэхэн хэмжээ ябуулганууд бэелүүлэгдээ. Промышленна томо предприятинууд баригдаа. Тэрэ тоодо Сэлэнгын целлюлозо-картонно комбинат, хүүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг завод, эдеэ хоолой, хүнгэн промышленностиин предприятинууд ашаглалгада үгтөө.

Республикын промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд партиин XXV съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, юһэдэхи табан жэлэй даабариһаа гадуур 100 миллион түхэригэй промышленна продукци гаргахын түлөө тэмсэжэ байна.

Республикын промышленностиин табан жэлээ дүүргэһэн тухай материалнуудые газетымнай 2-дохи ба 3-дахи хуудаһануудта уншагты.

ХАНИ ЁҺОНОЙ АЛБАНАЙ ХЭРЭГЭЭР АФГАНИСТАН ОШОХОЁО МОРДОБО

й Верховно Соведиумэй Түрүүлэг- Подгорный Афга- Республикын гүрэойлогшо, Премьер- Мухаммед Даудай хани ёһоной албаээр Афганистан декабриин 8-да а мордобо.

Ю. В. Андропов, А. А. Громыко, М. С. Соломенцев ба бусад тусхай тушаалтад аэродром дээрэ Н. В. Подгорные үдэшөө.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо, Узбегэй ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. М. Матчанов, ГКЭС-эй түрүүлэгшэ С. А. Скачков, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй нэгэдэхи орлогшо В. В. Кузнецов, СССР-эй оборонын министрэй орлогшо армиин генерал И. Г. Павловский гэгшэд Н. В. Подгорнотой хамта ошолдобо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный Афганистан ошохо замдаа энэ үдэртөө Ташкентдэ тогтобо.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, Узбекистанай КП-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Ш. Р. Рашидов ба республикын бусад хүтэлбэрилэгшэд аэродром дээрэ Н. В. Подгорные, тэрээнтэй хамта ябаһан хүнүүдые угтаа.

(ТАСС).

ОЛЬШЫН ХҮДЭЛМЭРИШЭНЭЙ НЭГЭДЭМЭЛ ПАРТИИН СЪЕЗД

АВА. (ТАСС). хүдэлмэришэнэй партиин VII абриин 8-да ПНР- хотодо хүдэлмэрөө эхилбэ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев түрүүтэй КПСС-эй делегаци съездын айлшадай дунда бии.

ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Герек ПОРП-ын ЦК-гай программна элидхэл съезд дээрэ хэбэ.

ухэр Э. ГЕРЕГЭЙ элидхэлһээ

парти арадтаа алээд Э. Герек хэа алба хэхэ гэээгээн дээдын уялрэнэй һайн ажа- манай гол зорил-

 хүдэлмэришэнэй парти дэлхэйн хүдэлмэришэнэй хуби болоно, ма- — арадуудай со- барисаанай тахубинь болодог. рһээ бидэнэр мадэ ерэһэн хүндэ — марксистскоа дүү партинуугшэдые, тэрэшэтэ айлшадые — оронуудай түодолтой бүлэгүү хүдэлөөнэй түе гүн сэдьхэлһээ бди.

жэлэй саада тээ хүдэлмэришэн бүхы арадтайгаа эжэ, социальноэкономическа политикын гол ёһонуудые тодорхойлһон юм. Энэ политика хоёр гол шухала зорилго табяа һэн гэбэл, обществын ажабайдалые һайжаруулха ба Польшын түгэс хүсын ургалтые хангаха. ПОРП-ын зургаадахи съездын баталһан энэ политикые шууд сэхээр бэелүүлжэ, бүхы һалбаринуудайнгаа түсэбүүдые үлүүлэн дүүргээбди. Бидэнэр социализмын харгы замаар дабшажа, горитойхон дэбжэлтэ түйлаабди.

Зургаадахи съезд дээрэ бидэнэр социальна политикын талаар ехэхэн дэбжэлтэ түйлаха зорилго табла һэмди. Тиигэжэ хүн зоной ажаһуудалые һайжаруулгада ехэхэн дэбжэлтэ хэгдээ.

Үйлэдбэриин олон мянган предприятинуудта ажалай эрхэ нүхэсэл, гигиенэ болон эстетикэ һайжараа, ажалшадай, мүн тэдэнэй бүлэнэрэй амарха арга боломжо бүри үргэн болоо. Лагерьта амардаг үхибүүдэй, залуушуулай тоо хоёр дахин олон болоо. Пенсиин хэмжээн удаа дараалан ехэ болоно. Сүлөөрэлгын тэмсэлэй ветерануудай, гитлеровскэ концентрационно лагерьнуудта байһан хүнүүдэй ажаһуудал һайжараа, хүнүүд ажалаар гүйсэд хангагдадаг болоо, арадай гэгээрэлдэ һайн хубилалта боложо эхилээ.

Түсэбтэ энэ табан жэлэй амжалтанууд манай партиин, тэрэнэй органууд болон организацинуудай хүтэлбэри доро түйлагдаа, гээд Э. Герек саашань хэлэбэ. Тиимэһээ мүнөөдэр съездын үмэнэһөө Польшын бүхы коммунистнуудта баяр хүргэхыем зүбшөөгыт.

Зургаадахи съездын шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар шиидхэлгын шухала эрхэ нүхэсэл гэхэдэ, Совет дүүдэй оронтой манай орониие, Ленинэй партитай манай партиие холбоһон аха дүүгэй нэгэдэл ба харилсан туһалалсалга мүн байгаа. Энэ нэгэдэл, энэ харилсан туһалалсалга Польшые социалис замаар түргөөр хүгжөөлгэдэ шэглүүлэгдэһэн манай хүсэл оролдолгодо туһаламжа хүргэһэн байна. Бидэнэр Польшын ба совет коммунистнуудай нэгэдэлые, хани барисаае хэлбэришэгүйгөөр бэхижүүлжэ байхабди.

Манай бэелүүлдэг политикын гол ёһонууд КПСС-эй XXIV съездын хараалһан социалис болон коммунис байгуулалтын хүгжэлтын шэглэлнүүдтэй адли юм. Тэдэ гол ёһонууд марксизм-ленинизмын һургаалһаа, социализмын юрэнхы хуули ёһонуудһаа үндэһэтэй. Бидэнэр интернациональна һаналаа нэгэдэлгын, хани харилсаанай түлөө аха дүү партинуудта үнэн зүрхэнэй баяр хүргэнэбди. Манай партинуудай нэгэдэл — бүхы хани барисаанай амжалтатайгаар хүгжэхэ эрхэ нүхэсэлынь мүн. Польшын коммунистнууд энэ нэгэдэлые хододоо гамнажа, гүнзэгырүүлжэ байха.

(Үргэлжэлэлынь 4-дэхи нюурта).

БурАССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗ, СОВХОЗУУДТА МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЫН ЯБАСА БА 1975—1976 ОНУУДАЙ ҮБЭЛЭЙ ҮЕДЭ ҺҮ ҺААЛИ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ НЭМЭЛТЭ ХЭМЖЭЭНҮҮД ТУХАЙ

Адууһа малай хэр зэргэ үбэлжүүлэгдэжэ байһан тухай республикын хүдөө ажахын министрэй орлогшо нүхэр Г. П. Тюменцевэй, «Скотопром» трестын директор нүхэр Л. В. Паршинай тоосоое шагнаад, ниитын малые үбэлжүүлхэ талаар колхоз, совхозуудые бэлдүүлхэ хэмжээнүүдые Хүдөө ажахын министерство, хүдөө ажахын трестнүүд саг соогоо абаагүй байшоо гэжэ республикын Министрнүүдэй Совет тэмдэглээ. Мал ажалай энэ шухала кампаниие амжалтатайгаар үнгэргэхэ гэһэн Бэшүүрэй аймагай малшадай үүсхэл хаа хаанагүй дэмжэгдээгүй байшоо.

Олохон колхоз, совхозууд малаа үбэлжэлгэдэнь оройтуулжа оруулаа, малаа һайнаар эдеэлүүлнэгүй, тэжээл буйлуулха хүдэлмэри хангалтагүйгөөр эмхидхэгдээ. Тэжээл буйлуулжа малда үгэхэ талаар Сэлэнгын совхозой, Мухар-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхозой болон бусад түрүү ажахынуудай дүй дүршэл тон муугаар нэбтэрүүлэгдэнэ.

Тиимэһээ хэдэ хэдэн колхоз, совхоздо һү һаали доошоо ороно, түсэбөөр хараалагдаһанай зэргээр үнеэдэй тоо олошоруулагданагүй, үнеэд олоороо һубайрна. Эдэ бүгэдэһөө боложо, нёдондонойхидо орходоо тэжээлэй элбэг байбашье, үнеэдэй һү шэмэ Хүдөө ажахын министерствын харьяата ажахынуудта 46 килограммаар, «Скотопром» трестын ажахынуудта 16 килограммаар доошолоо. Илангаяа Баргажанай, Зэдын, Яруунын, Түнхэнэй, Улаан-Үдын аймагуудай ажахынуудта һү һаали доошолһон байна.

Түрүү фермэнүүдэй, һаалишадай дүй дүршэлые хангалтагүйгөөр нэбтэрүүлһэнэй уршагһаа һү һаали дээшэлүүлхэ ехэ арга боломжонууд алдагдана. Жэшээнь, октябрь һарада Яруунын совхоздо үнеэн бүриһөө 110 килограмм, түрүү һаалишан Хандажап Эрдынеевагай 161 килограмм һү һаагаад байхада, эндэхи «Юбилейный» совхозойхид октябрьда миил 65 килограмм һааһан байха юм. Загарайн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Дулма Дондуковагай үнеэн бүриһөө 188 килограмм, Онохойн совхозой — 110 килограмм һү һаахада, Эрхирэгэй совхозойхид оройдоо 76 килограмм һү һааһан байна. Иимэ баримтанууд бусад аймагуудайшье ажахынуудта үзэгдэнэ.

Тугалнуудта хэмэл һү бэлдэхэ, һүнэй тоһолигые дээшэлүүлхэ хэмжээнүүдэй абтаагүй дээрэһээ һааргдаһан һүнэй горитой хубинь гүрэндэ тушаагдангүй һалана. Үдхэн һүнэй орондо хэрэглэхэ хэмэл һү бэлдэхэ цехэй хүдэлмэриие таһалгаряагүй эмхидхэхэ гэһэн эрилтые һүнэй промышленностиин Буряадай үйлэдбэриин нэгэдэл (нүхэр Дамбуев) дүүргэнэгүй.

1975 оной 10 һарын туршада нёдондоной энэ үеынхитэй сасуулхада Баргажанай, Баунтын, Яруунын, Загарайн, Түнхэнэй, Хориин аймагуудай колхоз, совхозуудта үнеэдэй тоо толгойн үсөөн болоһониинь тон гэмшэлтэй гэжэ Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет тоолобо.

Республикын Хүдөө ажахын министерство, хүдөө ажахын трестнүүд үхэр, хонидые шахан таргалуулха хэрэгые мууса эмхидхээ. Тиимэһээ гүрэндэ бага шэгнүүртэй, туранхай мал тушаагдана. Жэшээнь, республикын колхоз, совхозуудай 9 һарын туршада гүрэндэ тушааһан үхэрнүүдэй дунда зэргын шэгнүүр 316 килограмм болоно, тэрэ тоодо, 25 процентнь туранхай гэжэ сэгнэгдээ. Хонид дунда зэргээр 36 килограммтайгаар тушаагдаһан, тэдэнэй 45 процентнь туранхай байшоо. Иигэжэ һаалиин фермэнүүдэй ажалые, мал шахалгые муугаар эмхидхэһэнэй ушарһаа гүрэндэ һү, мяха худалдаха түсэб дүүргэхэ хэрэгтэ бэрхэшээлнүүд тохёолдуулагдаа.

Хүдөө ажахын министерство болон трестнүүд мал үсхэбэрилгые һайжаруулха талаар эрид хэмжээнүүдые абанагүй. Үнеэдые, эмэ хашарагуудые, эхэ хонидые искусственна аргаар үрэжүүлхэ хүдэлмэри тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана.

Ниитын адууһа малые, илангаяа түл түрэсые үхэл гарзада оруулхагүй гэжэ хүсэдөөр оролдогдоногүй.

Байгша оной 10 һарада республикын колхоз, совхозуудта 100 эхэ мал бүриһөө миил 54 тугал, 76 хурьга, 927 поршоонхо түлжүүлэгдээ. Гансахан октябрь һарада 1235 тугал алдагдаа гэхэ гү, али энэнь жэлэй эхинһээ хойшо үхэл гарзада ороһон тугалнуудай аяар 10 процентнь болоно. Мүн октябрьда 16500 хурьгад, 4366 поршоонхо гарзада ороо. Малай үхэл гарзада ороһоной гол шалтагаануудынь юун бэ гэхэдэ, түл түрэсэ тодон абаха, тэдэниие түлжүүлхэ, эдеэлүүлхэ, харууһалха технологи нарнаар баримталагданагүй. Олонхи колхоз, совхозуудта эмнэлгын ба тэбээрүүлгын пунктнууд эмхидхэгдэнэгүй, тиимэһээ үлбэр, туранхай мал һүрэгүүд соогоо үлэжэ, онсо һайнаар харууһалагдангүй хосорно бшуу.

Хүдөө ажахын министерство, трестнүүд, аймгүйсэдкомууд малай үбэлжэлгые һайнаар эмхидхэхэ, үбэлдөө малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ талаар ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ, мэргэжэлтэдтэ шанга эрилтэ табинагүй, ажал хэрэгтээ харюусалгагүйгөөр хандаха ябадалтай эбсэшэнхэй гэжэ республикын Министрнүүдэй Совет тоолобо.

«Бурятцелинстрой» трест (нүхэр Бугай), «Межколхозстрой» нэгэдэл (нүхэр Березкин), республикын «Сельхозтехника» нэгэдэл (нүхэр Басанов) малай байра ашаглалгада оруулха, фермэнүүдэй ажал ехэтэй хүдэлмэри оньһожоруулха түсэбөө саг болзортонь дүүргэнэгүй гэжэ республикын Министрнүүдэй Совет тэмдэглэбэ.

Малай үбэлжэлгые эмхидхэхэ, үбэлдөө адууһа малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ талаар хангалтагүйгөөр хүдэлһыень хүдөө ажахын министрэй орлогшо нүхэр П. И. Соколовто, «Скотопром» трестын директор нүхэр А. В. Паршинда, Буряадай «Свинопром» трестын директор нүхэр И. Н. Щербаковто Министрнүүдэй Совет зааһан байна.

Энэ тогтоол дотор тэмдэглэгдэһэн дутагдалнуудые усадхаха тушаа хэмжээ абахаар Хүдөө ажахын министерство, тусхайта трестнүүд болон аймгүйсэдкомууд уялгалагдаа. Тэрэ зорилгоор һү һааха, гүрэндэ худалдаха асуудалые колхоз, совхоз бүхэндэ зүбшэн хэлсэжэ, гүрэндэ һү тушааха түсэбөө ажахы бүхэндэ заабол дүүргэхэ хэмжээ абаха болоно. Мүн республикын колхоз, совхоз бүхэндэ 1976 оной январиин 1-дэ хэды үнеэдтэй байхаб гэһэн түсэбөө бэелүүлхэ эрилтэ табигдаа.

Үбэлжэлгын үедэ һү һааха тодорхой даабари һаалишан, мал адуулагша, бригадир, фермэ бүхэндэ хүргэжэ, тэрэнэй дүүргэлтые ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй, мэргэжэлтэдэй хабаадалгатайгаар арбан хоног бүхэндэ нэгэ удаа зүбшэн хэлсэжэ байхаар тогтоогдоо.

Ажахы доторой хэрэгсэлдэ һүнэй яажа гаргашалагдажа байһыень наринаар хинан шалгажа, шадаал һаа ехэ хубиинь худалдаха, бүхы фермэнүүдтэ хэмэл һү бэлдэхэ, колхоз, совхоз бүхэндэ айлнуудһаа һү суглуулан абаха хэрэгые эмхидхэхэ гэжэ заагдаа.

Үнеэдээ һүеэ хүсэд нэмээхээр эдеэлүүлхэ, тэжээл буйлуулха бүхы цехүүдые хүдэлгэхэ эрилтэ табигдаа.

Һүнэй промышленностиин нэгэдэлдэ (нүхэр Дамбуевта) үдхэн һүнэй орондо хэрэглэхэ хэмэл һү гаргадаг цехые таһалгаряагүй хүдэлгэжэ, үдэртөө тиимэ һү нэгэ тонноһоо бага бэшээр гаргаха эрилтэ хэгдээ.

Мүнөө хүрэтэр хонидто таряа талханай зүйл эдюулжэ эхилээдүй байһан зарим хүтэлбэрилэгшэдэй ябадалые гэмтэй дээрэ тооложо, эрид буруушааһан байна.

Үхэрнүүдые түргэн зуура шахан таргалуулгые эмхидхэлгэдэ бии байгаа дутагдалнуудые усадхажа, шахамалнуудай шэгнүүрые сүүдхэдээ дунда зэргээр 700 — 800 граммаар нэмээжэ, мяханай комбинадта 350 килограммһаа доошо бэшэ шэгнүүртэйгээр тушааха шухала гэжэ тоологдоо.

1976 ондо тушаагдаха бүхы хонидые шахан таргалуулхаар эртээнһээ бэлдээд, тус бүриинь 39—40 килограммда хүргэжэ, дундаһаа доошо бэшэ тамиртайгаар худалдахаар уялгалагдаа.

Үнеэдэй тоо толгой олошоруулха, тугал абаха, һү һааха ба гүрэндэ худалдаха, һүнэй шанар һайжаруулха талаар 1975 оной IV кварталда, 1976 оной түрүүшын хахадта социалис мүрысөөндэ шалгарагшадые урмашуулха талаар РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет 600-һаа 1000 түхэриг хүрэтэр мүнгэн шан, 80 түхэриг сэнтэй бэлэгүүдые барюулхаар тогтооһон байна. Тэрэ тоодо манай республикын колхоз, совхозуудай түрүүшүүлдэ барюулхаар 30 мүнгэн шан, 85 үнэтэ бэлэг олгогдохо юм.

Тэрэшэлэн Буряадай АССР-эй һаалиин фермэнүүдэй түрүүшүүлдэ — социалис мүрысөөндэ илагшадта худалдахаар «Москвич» түхэлэй 20 автомобиль, «Жигули» — 40 автомобиль, хажуудаа коляскатай 130 мотоцикл Роспотребсоюзда үгтэһэн байна.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

Ажалшадай амархада таарамжатай һайн байхын тула 1976 оной январиин 4-нэй амаралтын үдэрые январиин 2-ой пятницада болгохо гэжэ СССР-эй Министрнүүдэй Совет тогтообо.

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ДҮҮРГЭЛТЫН АМЖАЛТ

РЕПОРТАЖ

ЭНДЭ ХҮҮРГЭ бүтээгдэнэ

Хүүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг ниитэ завод Уралһаа нааша үгы юм. Улаан-Үдын энэ завод хадаа Сибирь, Алас-Дурна зүгтэхи түрүүшын завод болоно бшуу. Энэ завод Байгал-Амарай түмэр замай барилгатай сасуу. Тиимэһээ хоридохи зуун жэлэй барилгын эхилһэнһээ хойшо энэ заводой бүтээһэн түрүүшын хүүргэнүүд БАМ-да эльгээгдэжэ эхилээ һэн. Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй зээрэг олон гол мүрэнүүдэй эрьенүүдые энэ предприятиин хүдэлмэришэдэй уран гарнуудаар бүтээгдэһэн хүүргэнүүд холбоно. Мүнөө энэ заводойхид БАМ-ай болон бусад шухала захилнуудые абажа, сайн болзор соонь һайн шанартайгаар бүтээнэ.

ЗАВОДОЙ гол корпусто оронобди. Айхабтар үндэр үһэлтэй, нилээд ужмаи энэ корпус, хөөрүү хүнэй хэлээр, 120 байратай арбаад утаа гэрнүүдые багтаахал хаш. Зуун тонно ашаа үргэхэ, зөөхэ хүсэтэ мантан кранууд дээгүүрнай хүшэгэжэн гүйнэ. Оньһон аппарадуудай дүнгэнэлдэхэ, шуугихань нэгэдэн ниилэжэ, ямаршьеб һүргэй хүгжэм болоһо зэдэлнэ. Электро-гагнуурай алтан ошод хайша хайшаа бутаран сасаржа, бурхэг тэнгэридэ сахилгаанай зураһан бадардаг шэнги бадаршана.

Хабсаралгын нэгэдэхи цехэй мастер Николай Григорьевич Алексеенко бидэнэй дахуулаад абахадаа, бүтээгдэжэ байһан хүүргэнүүдэй хэрэгсэл, проледуудые харуулна:

— Энэхэн балка хэды шэгнүүртэй гэжэ һананат? Хорин юһэн тонно. 40—60 миллиметр үргэнтэй түмэрнүүдые гагнаха, хүүргэнүүдэй проледуудые хэнэбди.

...Энэ цехэй түрүү бригаданудай нэгэн Геннадий Павлович Пантинай бригадада ошообди, Танилсанабди. Эндэ 19 хүн хүдэлжэ байна. Дурбэниинь һая һуража байһан залуу хүбүүд.

Мастер Николай Григорьевич Алексеенко энэ бригадын ажал хүдэлмэри тухай тобшохоноор хөөрөөд үгэнэ:

— Энэ бригада — залуу коллектив. Тиигээшье манай заводшье залуу ааб даа. Бригадын гэшүүд —гуша хүреэдүй хүнүүд.

...Үнэхөөрөөшье харахада, бригадын гэшүүд залуу, гулмэр хүбүүд байба.

Григорий Скрягин. Электро-гагнуурушан, автоматчик, 1946 ондо түрэһэн, КПСС-эй гэшүүн, халаанай нормэю ходо үлүүлэн дүүргэдэг хүн.

Анатолий Карнаухов. Табадахи разрядай электрогагнуурушан. Түрүү онол аргануудые хэрэглэхэдэ бэрхэ. Нэгэшье дахин голодоһо гаргаагүй.

Василий Шрайтель. Табадахи разрядай слесарь. Мүнөө хүүргэнүүдые хабсаралга дээрэ ажаллана. Голодоһо нэгэшье дахин гаргаагүй.

...Геннадий Пантинай бригадын гэшүүд БАМ-ай нэгэ участогай Гилюй мүрэн дээгүүр табигдаха хүүргэ бүтээлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаа һэн. 66 метр утатай проледые бушуу түргэн, һайн шанартайгаар гагнаха хэрэгтэй байгаа бшуу. Заводойхид энэ захилые 20 хоног соо дүүргэһэн байха.

Пантинай бригада мүнөө ехэ шухала даабари абаад, амжалтатайгаар ажаллажа байна. Тэдэнэр сентябрь һарын түсэблые 125, октябриин түсэблые 126 процент дүүргэбэ. Нэгэшье голодоһо, гаргаагүй. Шанар һайнтай продукци үгэлһэнэйнгоо, һарын түсэб үлүүлэн дүүргэһэнэйнгээ түлөө энэ бригада октябрь һара соо 500 түхэригэй шан абаа һэн. Тэдэнэр «Коммунис ажалай бригада» гэһэн үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэхэ зорилготой.

Бригадир Геннадий Пантин хөөрэнэ:

— Бригадамнай залуушье һаа, эбтэй, эмхитэй юм. Манайда олон яһатанай түлөөлэгшэд —ородууд, татарнууд, украинецууд, буряадууд бии. Шухала даабариин үгтөөд байхада, хүбүүднай халаанһаа гадуур ажаллахада бэлэн. БАМ-ай захилнуудые түргөөр, һайнаар бүтээхэ хэрэгтэй гэжэ тэдэнэр һайн ойлгоно.

...Бэлэдхэлэй цех сооһоо ерэһэн түмэрые энэ бригадынхид гагнажа холбоно. Бүхы нүхэ һүбыень нарич нягтаар гаргажа, хабсаргагдаһан проледуудые ондоо цех руу эльгээнэ. Тэндэнь эдэ хэрэгсэлнүүд шэрдэгдээд, бэлэн болохолоороо, вагондо ашагдана.

Гагнуурай, хабсаралгын ажал тон нарин. Ехэ харюусалгатай. Гагнуурай оёдол бүхэн ультра аблагаар, рентгенэй элшэ хүсөөр шалгагдана. Тиигээд оёдол бүхэндэнь номер үгтэнэ. Энэ номерынь шалгалтын дэбтэртэ бэшэгдэнэ.

Пантинай бригада гагнуурай муу оёдол нэгэтэшье хээгүй юм. Тиимэһээ завод соогоо суурхана.

Заводто мэргэжэл дээшэлүүлхэ тусхай курсанууд бии. Тэндэ олон залуушуул һуралсана. Предприятиин комсомолой комитет бригадануудай хоорондохи социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые ходо согсолон гаргана.

Эгээл бидэнэй тэндэ ябаха үедэ заводой радиоузел игээжэ соносхобо: **«Воронинной, Фроловой, Пантинай бригаданууд мүнөө түрүү ябана».**

...Иигэжэ эндэ хүүргэнүүд бүтээгдэнэ.

Г. ДАШАБЫЛОВ.

Репортаж соо дурдагдаһан слесарь-хабсаргагша В. Шрайтель Е. Тюриков һуургшатаяа. Хүүргэнүүдэй хабсаралга дээрэ электрогагнуурушан Г. Скрягин.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

АЖАЛ ҺАЙН, ЗОРИЛГО ЕХ

ПАРТИИН ээлжээтэ XXV съездые зарлаха тухай КПСС-эй Центральна Комитедэй апрелиин (1975 оной) Пленумэй шиидхэбэри, «КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө социалис мүрысөөн тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоол хадаа Железнодорожно районой ажалша коллективүүдэй дунда дэлгэрһэн мүрысөөе бүри эршэдүүлээ. Коммунис партиин XXV съездын хүндэлэлдэ зорюулан, районой бүхы коллективүүд шахуу урдань абаһан социалис уялгануудаа шэнэлһэн, бүри дээшэлүүлһэн байна.

Зүүн Сибириин түмэр замай Улаан-Үдэ станциин коллектив съездын хүндэлэлдэ габшагай 25 вахта үнгэргэхэ гэһэн үүсхэл гаргаа һэн. Тэрэнь КПСС-эй райкомой бюродо һайшаагдаа. Ленинэй комсомолой 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ прибор бүтээлгын заводой коллектив КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө республика дотор дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ эхи табяа һэн. Өөрынгөө табан жэлэй даабарие В. И. Ленинэй түрэһөөр 105 жэлэй ойдо дүүргэһэн энэ предприятиин токарь, коммунист В. Ф. Шумилов партиин съездын нээгдэхэ үдэр болотор арбадахи табан жэлэй түрүүшынь жэлэй үйлэдбэриин даабарие дүүргэхэ зорилго урдаа табяа.

«БАМ-ай захилые болзорһоонь урид эрхим шанартайгаар бүтээхэ» гэһэн уряа доро хүүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдэй заводой хүдэлмэрилэгшэд ажаллана. Тэдэнэр абаһан социалис уялгаһаа гадуур ехэ продукци бүтээхээр шиидэнхэй. Тиихэдэ ЛВРЗ-гэй коллектив съездын нээгдэхэ үдэр хүрэтэр нэгэ локомотив, пассажирска нэгэ вагон заһабарилха, 270 тонно элдэб түмэр хэрэгсэлнүүдые, үнгэтэ металлаар хэһэн 45 тонно шудхаһан зүйлнүүдые даабариһаа гадуур үйлэдбэрилхэ юм.

СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ «Теплоприбор» заводой механическа цехэй коммунистнууд В. С. Дружинин, М. Т. Ткач, Д. М. Разуваев гэгшэд съездын нээгдэтэр өөһэдынгөө табан жэлэй түсэбһөө гадуур жэл хахадай даабари дүүргэхэ, тиихэдэ мастер Г. П. Шуминскаягай толгойлдог участогай коллектив «Табан үдэрэй даабарие дүрбэ хахад үдэр соо дүүргэхэ» гэһэн үүсхэл дэлгэрүүлээ.

Ашаанай автотранспортна 1-дэхи предприяти энэ жэлэй түсэбһөө гадуур 50 мянган тонно ашаа зөөхэ, алмаһан түлишөөрөө съездын нээгдэһэн түрүүшын үдэр хүдэлхэ зорилготой.

Дээшэлүүлэгдэһэн социалис шэнэ уялгануудые абаһан, шэнэ хүдэлөө үүсхэһэн тухай жэшээнүүд барагдашагүй олон. Бултыень эндэ дурдахын аргагүй.

Мүнөө үедэ районой зургаа мянга шахуу хүдэлмэришэд, хэдэн олон коллективүүд табан жэлэйнгээ түсэб дүүргэһэн тухайгаа элидхээд байна.

Продукци үйлэдбэрилхэ табан жэлэй түсэб түрүүлэн дүүргэгшэдэй дунда прибор бүтээлгын, авиационно, киномеханическа заводуудай, ВСЖД-гэй Улаан-Үдэ станциин, локомотивна депогой, электро-хабсаралгын 708-дахи поездын, «Сибхиммонтажай», Забайкальска хабсаралгын управлениин, «Бурятгражданпроект» институдай, мүн бусад олон коллективүүд оролсоно.

КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, юһэдэхи табан жэлэй даабарие болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэхэ зуураа, хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшад хадаа партийна эхин организацинуудайнгаа хүтэлбэри доро үйлэдбэрэе техническэ талаарнь нарижуулан һайжаруулха, технологическа шэнэ аргануудые нэбтэрүүлхэ, бүтээһэн продукциин шанар дээшэлүүлхэ зорилгоор нилээд ехэ хүд... ри хэһэн байха юм.

Юһэдэхи табан ... туршада районой пред... тинуудта гурба мянга ... шэнэ түхеэрэлгэнүүд ... хогдожо, ашаглалгада ... лагдаа. Технологическа ... олон оньһон бүтээг... үйлэдбэрие нари... һайжаруулха талаар ... дэлмэри хэгдэһэн бай... нэ техникэ нэбтэрүү... эрдэм ухаанай үндэһөөр ... эмхидхэхэ, мүн ... олон хэмжээ ябуулга... бэелүүлһэнэй ашаар ... ной предприятинууд 35 ... лион түхэригэй сэнтэй ... номическа ашаг үрэ ... һан байха юм.

Али олон хэмжээ... бэелүүлжэ шадаһан ... районой ажалшад таб... лэй туршада үйлэд... хэмжээе 37 процент... болгоһон. ажалай бү... 24 процентээр дээ... һэн. бүтээһэн прод... худалдаха табан жэл... рэнэй түсэб байгша ... ноябриин 14-дэ дү... шадаһан. Ажалай ... дээшэлүүлһэнэй ... үйлэдбэриин хэмжэ... процент ургаһан ...

Түмэр замай тр... арадай ажахын ашаа ... түсэбөө дүүргэө. Ашаа... гэ 32,3 процентээр е... лоо. Автомобилистны...

ШАНАР—ШУХАЛА АСУУДАЛ

Һайнаар, нягтаар бүтээгдэһэн зүйлнүүд үни удаан сагта хэрэглэгдэдэг гэжэ мэдээжэ. Харахада гоё һайхан, хүнэй нюдэ баясуулма байбал, бүришье һайн. Промышленна продукци бүтээн гаргадаг, хубсаһа хунар оёдог, машина, приборнуудые бүтээдэг, мүн ондоошье зүйлнүүдые хэдэг коллективүүд бүтээдэг продукциинтаа шанар тушаа ехэ анхарал хандуулдаг болоо.

Энэ асуудалаар манай коллектив ходо һонирходог, продукциингаа шанар һайжаруулха гэжэ оролдодог. Электродвигательнүүдые бүтээдэг манай цехтэ продукциин шанар тушаа асуудал коллективэймнай түрүүшын ээлжээндэ шиидхэхэ ёһотой асуудал болоһоор үниинэй юм. Би нигэжэ хэлэхэдээ, манай цех урдань муу шанартай хэрэгсэл бүтээдэг һэн гэхэеэ һананагүйб.

Электродвигательнүүдые бүтээжэ эхилһэн сагһаа хойшо шанар тушаа ходо анхаржа байгаабди. Арадай ажахын олон һалбаринуудта хэрэглэгдэдэг эдэ машинанууд оронойманай олон область, хизаарнуудта эльгээгдэдэг. Һүүлэй жэлнүүдтэ хилын саана олоор наймаалагдадаг болоо. Эдэ машинануудта заводоймнай тамга табигдана.

Тиимэһээ хүдэлмэришэднай һайн шанартай продукци бүтээхэ асуудалые өөһэдынгөө нэрэ хүндын хэрэг гэжэ тоолодог.

Продукциин шанар һайжаруулха хэмжээнүүд эртээнһээ хараалагдаад, бэелүүлэгдэдэг гуримтай. Продукци гаргаха ажал эхинһээ абаад, эсэс хүрэтэрөө тусхай хиналтада абтана, энэ асуудалда зорюулагдаһан эмхидхэлэй-техническэ түсэб зохёогдоно. Тэрээгээр хараалагдаһан хэмжээ ябуулганууд удаа дараалан бэелүүлэгдэжэ байдаг.

Заводоймнай тамгатай электродвигательнүүд дэлхэйн 30 гүрэнүүдтэ худалдагдана. Аха дүү социалис оронуудһаа гадна хүгжэнги капиталис гүрэнүүд болохо Франци, ФРГ, Итали мүн Финлянди, Инди, Афганистан эльгээгдэнэ. Манай хэдэг электрын машинанууд дэлхэйн эгээл эрхим шанартай электродвигательнүүдэй эрилтэдэ хүсэд харюусана.

Эдэ машинанууд найдамтай һайнаар удаан болзор соо хүдэлгэгдэнэ. Тиимэһээ дэлхэйн дэлгүүрэй наймаанда гүйсэтэй болоо.

Һайн шанартай электродвигательнүүдые бүтээдэг болоһомнай ганса цехэй бэшэ, харин заводой бүхы коллективэй амжалта гэжэ тоологдоно. Чертёж зохёохо, технологическа бэлэдхэл хэхэ ажалһаа, шудхалаа хэлгэһээ, элдэб материал бэлэдхэлгэһээ эхилээд, детальнуудыень тааруулха, мүн хабсаралгын бүхы хүдэлмэри хиналтада абтанхай. Мүн продукци бүтээлгын һайн технологи зохёогдоһон, шэнэ техникэ тодхогдоһон байна.

Заводоймнай энэ продукци республика дотороо эгээл түрүүлэн эрхим шанарай Гүрэнэй тэмдэгтэ хүртөө һэн. Мүнөө электродвигательнүүдэй 96 процентнь эрхим шанарай тэмдэгтэйгээр тушаагдадаг болоо.

Энэмнай заводой мэргэжэлтэдэй анхарал оролдолгын, продукциин шанарай түлөө шанга эрилтэ, хиналтада табиһанай, мүн түрүү технологи, шэнэ техникэ хэрэглэһэнэй аша үрэ мүн. Теэд продукциин шанарай түлөө бүхы хүдэлмэришэдэй оролдоогүй, үнэн һэшхэлһээ ажаллаагүй һаа, иимэ һайн үрэ дүн түйлахань бэрхэтэй байха һэн.

«Хүдэлмэришэнэй үнэн һэшхэл — эгээл шанга хиналта» гэһэн уряатайгаар олонхи хүдэлмэришэднай ажалладаг болоо. Эрхим шанартай зүйлнүүдые бү... хорёод хүдэлмэришэд ... дынгөө тамгаар прод... тушааха эрхэдэ хүртэ...

Социалис мүрысөө ... хэхэдээ, мүрысөөнэй ... согсолон гаргахадаа, ... шанартай продукци бү... хүдэлмэришэдые мо... материальна талаар ... шуулха асуудалда ехэ ... рал хандуулагдана.

Продукциин шанар ... мнай коллективэй ... табан жэлэй туршада ... хэһэн шухала асууда... болоно. Тиихэтэй хам... хэй, мүн бүхы заводой ... лэдбэри хүгжэжэ, ү... дэжэ байгаа. Электр... тельнүүдые бүтээлгэ ... жэлэй туршада нилээд ... дээшэлээ. Харин гү... тэ эльгээгдэдэг ... машинануудай тоо ... дахин олон болоо. Га... жэлдэ продукци худа... 25 процентээр дээ... байна.

Түсэбтэ табан жэлэ... барине бүхы дээрэнь ... гэһэн манай заводой ... лектив һайн шанартай ... дукци бүтээжэ, арадай ... хыда ехэ олзо доход ... лаа.

Г. ЗОЛОТУХ...
«Электромашина» завод... электромеханич... цехэй начал...

КОММУНИСТНУУДАЙ ҮҮРГЭ ЕХЭ

Юһэдэхи табан жэлэй дүүрэтэр оройдоол нэгэ һара үлэбэ. Энэ хугасаа соо ажал хэрэгээ улам эршэдүүлжэ, партиин XXV съездые нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө манай авиационно заводой коллектив тэмсэнэ. Тиихэдээ горитой амжалтануудые түйлаабди гэжэ хэлэхэ дүүрэн эрхэтэйбди.

Байгша оной октябриин 16-да продукци худалдаха табан жэлэйнгээ түсэб заводнай дүүргээ һэн. Гадна олзо оруулха даабаришье амжалтатайгаар бэелүүлэгдээ. Энэ ехэ түйлалтада заводой партийна организациин оруулһан горитой хубита бии.

Хододоо түрүү зэргэдэ ябаха гэһэн үүргэеэ коммунистнууд нэрэтэй солотойгоор дүүргэнэ. Тэдэнэр социалис мүрысөөндэ ходо эрхимлэнэ, шэнэ үүсхэл, хүдэлөөнүүдэй эхи табина, габшагай ажалай үльгэр жэшээ суртаа хүдэлдэг нүхэдтөө харуулна, табан жэлэйнгээ даабари болзорһоонь урид дүүргэнэ, продукциингаа шанар улам һайжаруулхын түлөө тэмсэнэ.

Табан жэлэйнгээ түсэб дүүргэһэн коллективүүд, хүдэлмэришэд үдэрһөө үдэртэ олошоржо байна. Жэшээлхэдэ, коммунистнууд С. С. Авдеев, Х. У. Сангадиев гэгшэдэй толгойлдог цехүүд дүрбэн жэл юһэн һара соо, Ю. И. Васильев, В. М. Толстихин гэгшэдэй ударидадаг цехүүд дүрбэн жэл арбан һара соо түсэбөө бэелүүлээ һэн.

Коммунистнууд Ажалай Улаан Тугай орденто фрезеревщик Тимофей Изотович Фёдоров, хабсарган таблагша Иван Изосимович Акулов гэгшэд табан жэлээ 3,5 жэл соо дүүргэе гэһэн уряатайгаар заводойнгоо хүдэлмэришэдтэ хандаа һэн. Энэ үүсхэл коллектив доторнай үргэнөөр дэмжэгдэжэ, эршэ ехэтэй мүрысөөн дэлгэрээ бэлэй.

Гадна коммунистнууд И. Д. Ананин, В. В. Оглоблин гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг цехүүдэй, П. И. Солдатов, А. М. Рылин гэгшэдэй мастерска бүлэгүүдэй коллективүүд социалис мүрысөөнэй эмхидхэлые һайжаруулжа, нөөсэ, арга боломжонуудаа үргэнөөр хэрэглэхэ талаар дэлисэ ехэтэй хүдэлмэри хүн бүхэнэй хабаадалгатайгаар ябуулха гэһэн үүсхэлэй эхи табяа һэн.

Эдэ мэтын үүсхэл, хүдэлөөнүүд манай эршэтэ дабшасын, амжалтын хани нүхэсэл боложо, гүрэнэй түсэб болон абаһан уялгануудаа сүм дүүргэхэдэмнай горитойгоор нүлөөлөө.

Мүнөө үедэ 1.500 гаран хүдэлмэришэд хубиингаа табан жэлэй даабари болзорһоонь урид дүүргэбэ. Коммунистнууд токарь В. А. Козлов, таблагша Н. Ц. Баторов, слесарьнүүд Г. Г. Сластин, А. А. Зосин болон бусад коллектив соогоо суурхажа, габшагай ажалай үльгэр жэшээ харуулна.

М. Ф. Шемякин, Ф. Г. Понедько, Е. Н. Чернышев гэгшэдэй даадаг цехүүдэй хүдэлмэришэд табан жэлээ амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэмнай горитой хубитая оруулаа. Тус цехүүдэй партийна эхин организацинуудай энэ талаар ехэ нүлөөлхы үүргэтэй байһые онсо тэмдэглэмээр.

Байгша табан жэл соо научно-техническэ дэбжэлтэ саашадаа хүгжөө, шэнэ оньһон түхеэрэлгэнүүд заводой цех бүхэндэ шахуу тодхогдоо, үйлэдбэри улам үргэдхэгдөө.

Һүүлэй хэдэн жэл соо оньһожоруулагдамал комплексно хоёр участок, плазменна аргаар түмэр отолхо автомат, стандартна бэшэ 24 түхеэрэлгэ, хүдэлмэриин технологи саашадань һайжаруулһан 15 онол арга үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэбэ. Гадна үйлэдбэрие автоматическа системын туһаламжаар хүтэлбэрилдэг болохын тулада ехэ юумэн хэгдэһэн байна.

Заводто хүдэлжэ байһан инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй эдэбхи үүсхэлыень саашадань дээшэлүүлжэ, мүнөө үеын түрүү үзэл бодолтой хүдэлмэришэние хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ тэдэшние элсүүлхэ асуудалда заводой партком горитой анхарал хандуулдаг байгаа. Эдэнэр бултадаа хубиин комплексно түсэбэй ёһоор ажаллана. Иигэжэ хүдэлһэнэй аша үрэ ехэ байна гэһэн тобшолол хэмээр.

Жэшээлхэдэ, научно-техническэ дэбжэлтэ саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ байгша табан жэл соо 10.200 түхэригэй алмалта олгохо уралан нарижуулгын дурадхалнуудые оруулха ёһотой байһан юм. Мүнөө алмалтань 10.630 түхэригтэ хүрөөд байна. Эдэнэрэй дундаһаа коммунистнууд В. Н. Левченко, В. И. Лиханов гэгшэдые онсо тэмдэглэмээр.

Мүнөө үеын хүдэлмэришэндэ тон ехэ эрилтэ табигдадаг гээшэ. Тэрэ мэргэжэлээ һайнаар шудалһан байхаһаа гадна, үзэл сурталай-теоретическэ болон экономическа үндэр мэдэсэтэй, тордиһогүй һайн бэлэдхэлтэй байха зэргэтэй. Тиимэһээ партийна болон комсомолой политическэ һуралсалда горитой анхарал хандуулнабди.

«Ажалшадай экономическа һуралсалые саашадань һайжаруулха тухай» КПСС-эй ЦК-гай абаһан тогтоолой гараһанай һүүлдэ цех, участок, таһаг, бригада бүхэндэ экономическа һуралсал бүри һайнаар ябуулха зорилгоор холын хараатай түсэб табигдажа, парткомой заседани дээрэ баталагдаа һэн.

Тэрээнһээ хойшонхи хугасаа соо хүдэлмэришэд, мастернууд, цехүүд болон таһагуудай хүтэлбэрилэгшэд экономическа шэглэлтэй кружок болон семинарнуудта һуража гараһан байха юм. Энэ жэлдэ нимэ шэглэлтэй ерэн хоёр һургуули заводтомнай хүдэлнэ. Эдэ бүгэдэн манай урда табигдажа байһан шухалын шухала асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгтэмнай горитойгоор нүлөөлнэ гээшэ.

Социалис мүрысөөнэй эмхидхэлые, һайжаруулха, научно-техническа дэбжэлтые улам хүгжөөхэ, ажалшадай үзэл сурталай-теоретическэ мэдэсые саашадань дээшэлүүлхэ хэрэгтэ хабаатай асуудалнуудта манай партком ехэ анхарал хандуулдаг юм. Парткомой заседанинууд болон партийна хамтын суглаануудай. партийно-ажахын зүблөөнүүдэй үзэмжэдэ тус асуудалнууд ходо табигдадаг һэн. Тиихэдээ тэндэ абтаһан шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар горитой хүдэлмэри ябуулагдажа, ажалшадай эдэбхи үүсхэлэйнь дээшэлэлгэдэ, табан жэлэй түсэбэй дүүргэлтэдэ ехээр нүлөөлһэниинь лаб.

Мүнөө КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй солотойгоор угтахын тула ажалша коллективүүдэй дунда эмхидхэлэй, политическэ ехэ хүдэлмэри ябуулнабди. «Партиин XXV съездын нэрэмжэтэ цех, участок, таһаг, бригада» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө үргэн дэлисэтэй мүрысөөн дэлгэрэнхэй. Тус мүрысөөе ударидаха заводской штаб бии болгогдоо.

Ажалай Улаан Тугай орденто Улаан-Үдын авиационно заводой коллектив арбадахи табан жэл соошье эршээ һуладхангүй хүдэлхэ хүсэлэнтэй. Энэ хүсэлэймнай бодото хэрэг дээрээ бэелэлгэдэ нүлөөлхэ эшэ үндэһэн бии. Тиимэһээ энэ этигэл найдабариингаа зүб байһание ажал хүдэлмэреэрээ гэршэлхэ зэргэтэй болоноbди.

М. УПХОНОВ.
заводой парткомой секретариин орлогшо.

ХҮГЖЭЛТЫН АЛХАМУУД
ТОО, БАРИМТАНУУД

△ **Республикымнай промышленность наймадахи та... жэлэй һүүлшын 1970 ондо 953 миллион түхэригэй ... мышленна продукци худалдаа һэн. Юһэдэхи табан ... лэй туршада продукци үйлэдбэрилгэ, худалдалга д... жэ, түгэсхэхы жэлдэ 1 миллиард 368 миллион түх... промышленна продукци худалдахаар багсаагдана.**

△ **Юһэдэхи табан жэлэй туршада промышленность... ажалай бүтээсэ 35 шахуу процентээр дээшэлээ.**

△ **1975 ондо промышленна үйлэдбэриин хэм... 1970 онойхитой сасуулхада 48,1 процентээр, нёд... жэлэйхиһээ 6,0 процентээр дээшэлхэ юм.**

△ **Табан жэлэй түсэбһөө гадуур 100 миллион тү... гэй промышленна продукци худалдахаар хараалагда... Табан жэлэй туршада промышленна продукци үйлэд... рилгын бүхы ургалтын 83 процентнь, һүүлэй хоёр ... дэ түйлагдаһан бүхы ургалтын 90 процентнь ... ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй ашаар түйлагдаа.**

△ **Табан жэлэй туршада 280 түхэлэй промышле... шэнэ продукци бүтээн гаргагдадаг болоо. Хүүргэнүү... хабсаргамал түмэр зүйлнүүд, картон, Байгал далай... ашаа шэрэхэ буксир, ГАЗ-69 автомашинын кузов, ... түхэлэй электродвигатель гэхэ мэтэ шухала продукци... тээгдэжэ эхилээ.**

△ **Табан жэлэй һүүлэй хоёр жэлэй туршада рес... ликымнай предприятинуудта бүтээсэ ехэтэй 2.5 мян... шэнэ түхеэрэлгэ тодхогдоһон, автомат, поточно ба ... вейернэ 115 линии хүдэлгэгдэжэ эхилһэн байна.**

Тимлюйн цементнэ заводой коллектив юһэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэлэй даабари болзорһоонь урид дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 3000 тонно продукци гаргаха гэһэн уялга абаа бэлэй. Тиигэжэ цехүүдэй, мастерска участогуудай, бригадануудай коллективүүд дундаа мүрысэжэ эхилээ һэн. Һара бүри мүрысөөнэй дүн гаргагдажа, эрхим амжалта түйлаһан хүдэлмэришэдэй нэрэ соло «Хүндэлэлэй самбарта» бэшэгдэдэг, тэдэнэртэ мүнгэн шан, үнэтэ бэлэгүүд барюулагдадаг һэн.

И. С. Бичихановай хүтэлбэрилдэг клинкер галдадаг цехэй коллектив һайн шанартай продукци ехээр гаргажа, бэшэнэй дундаһаа онсо шалгараа. Энэ түрүү коллектив түгэсхэхы жэлдэ завод дотор дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ ябана. Эдэнэр жэлэй эхинһээ заводой дирекциин, партийна болон профсоюзай комитедүүдэй дамжуулгын Улаан туг хоёр удаа абаа.

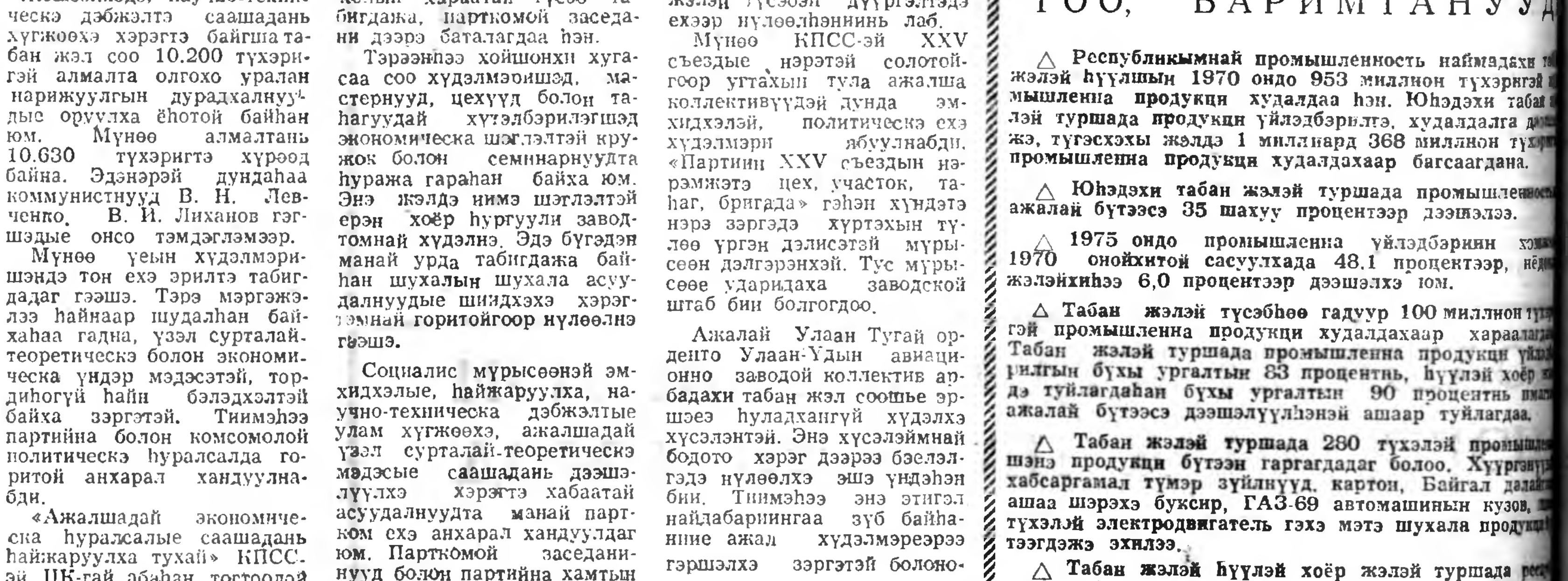

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: цемент ашаһан автомашинанууд барилга тээшэ шармайлдана.

Э. БРЮХАНЕНКЫН фото.

А—ТАНАЙ, МАНАЙ АЖАЛАЙ ХУБИТА!

26 миллион тонно ашаа шэрэбэ. Хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын хэмжээн 1970 онойхитой сасуулбал, хоёр дахин ургаһан гээшэ.

Юһэдэхи табан жэлэй туршада район дотор 17 магазин, 2183 хүнэй нэгэ доро эдеэлхэ 20 столово ба кафе шэнээр баригдаһан, розничнэ эд бараанай эрьесэ 35 миллион түхэригөөр энэ үедэ ехэ болоо.

Районой барилгашадай амжалта мүн лэ горитой гэжэ тэмдэглэхэ шухала. Табан жэлэй туршада 210 миллион түхэригэй барилга-хабсаралгын худэлмэри хэгдэһэн, 200 мянган дүрбэлжэн метр хэмжээтэй 4 мянга гаран байра ашаглалгада үгтөө.

Хүдэлмэришэдэй габшагай ажалай, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй ба алба хаагшадай бэлиг шадабарита ябуулгын ашаар лэ, дэлисэтэйгээр дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй ехэ туһаар лэ районнай табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэбэ гээшэ.

Үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые улам хүгжөөхэ, үйлэдбэриин харилсаануудые нарижуулан һайжаруулха, ажалшадые хүмүүжүүлхэ, тэдэнние ажахын ба политическэ ехэ зорилгонуудые шиидхэлгэдэ үргэнөөр хабаадуулха гол шухала зэбсэг болгошо социалис мүрысөөе бүри далайса ехэтэйгээр бадаргааха асуудалда партиин районно комитет сат үргэлжын анхарал хандуулжа байдаг. Тиихэдэ социалис мүрысөө эмхидхэхэ талаар багша Ленинэй хэлэһэн заабарине үндэһэн хүтэлбэри болгодог байһамнай мэдээжэ лааб даа.

Районой предприятинууд болон эмхи зургаануудта ашаа үрэ ехэтэйгээр социалис мүрысөө эмхидхэхэ, дэлгэрүүлхэ хэрэгтэмнай КПСС-эй ЦК-гай абаһан «Социалис мүрысөө саашадань улам һайнаар эмхидхэхэ тухай» тогтоол, арадай ажахын жэлэй түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай партида, совет арадта КПСС-эй Центральна Комитедэй хандаһан Хандалга хадаа угаа гүнзэгыгөөр нүлөөлһэн байна.

Район дотор коммунис ажалай 20 гара мянган ударнигууд, хэдэн зуун түрүүшүүл, шэнэ юумэ үүсхэгшэд хүдэлжэ байдаг. ЛВРЗ-гэй электро-хабсаргагшадай бригадир, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Е. М. Мацуков, барилга-хабсаралгын 834-дэхи поездын бригадир, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат В. Санданов, «Теплоприбор» заводой слесарь Ажалай Улаан Тугай орденто А. Плюснин, хүүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдэй заводой слесарь, КПСС-эй гэшүүн Ж. З. Жанчипов, Улаан-Үдэ станциин поездүүдые бүридүүлэгшэ, юһэдэхи табан жэлэй ударник А. К. Дружинин, прибор бүтээлгын заводой электро-хабсаргагша С. Ф. Стефурак, авиационно заводой фрезеровщик Т. И. Федоров болон бусад олон нүхэд социалис мүрысөөнэй манлайда дабшана.

Хүдэлмэрилхэ хүсэнэй дуталдадаг байһан тула ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, фонднуудые үрэ, үгэсэ ехэтэйгээр ашаглаха, техническэ дэбжэлтэ хурдадхаха гээшэ гол шухала хэрэгнай болоно. Эдэл асуудалнуудта районно партийна организаци анхаралаа онсо хандуулна гэжэ тодорхойлон тэмдэглэхэ шухала.

Научно-техническэ революциин боложо байһан үе сагта социалис мүрысөөнэй эмхидхэл улам нарижуулан һайжаруулха, шэнэ онол аргануудые бэдэрхэ эрилтэ парти табина.

Районой предприятинууд болон эмхи зургаануудай хүдэлмэриин зарим дүнгүүдые согсолоод байхадаа, үйлэдбэри хүгжөөхэ, техническэ хэмжээ дээшэлүүлхэ, продукциин шанар һайжаруулха арга боломжонууд, нөөсэ дарасанууд нилээд ехэ гэжэ тэмдэглэхэ үялгатайбди. Манай промышленнэ предприятинууд үйлэдбэриингээ гол фонднуудые хүсэд дүүрэн ашаглажа шаданагүй. Илангаяа «Буржелезобетон» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй гол предприяти, хилээмэнэй 2-дохи завод, унда гаргадаг завод энэ табан жэлэй туршада гол фонднуудаа хангалтагүйгөөр ашаглаа. Тиихэдэ зарим предприятинууд научно-техническэ дэбжэлтын туйлалтануудые үйлэдбэридэо мүртэй нэбтэрүүлжэ шадаагүй. Районой барилгашад капитальна барилгада һомологдоһон мүнгэ зөөрине ашаглаха гүрэнэй түсэб дүүргэнэгүй, ажалайнь бүтээсэ ёһоор өөдэлнэгүй. Жэлэй дүүрэтэр энэ гээгдэлһээ гарахын тула барилгашад оролдохо зэргэтэй. Урдаа табигдаһан зорилгонуудаа саг соонь бэелүүлжэ, партиин съездые ажалай эрхим бэлэгтэйгээр угтаха үялгатай.

Партиин съездэдэ бэлдэжэ байха зуураа, нийтэ политическэ, эмхидхэлэй хүдэлмэрине улам үрэ дүн ехэтэй болгохо, ажалай эдэбхи улам хүгжөөхэ, туйлаһан амжалтаяа бүри арьбадхаха, партиин XXV съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөе бүри үргэдхэхэ гэһэн гол шэглэлтэйгээр КПСС-эй райком, партийна, профсоюзай, комсомолой бүхы организацинуудые хүтэлбэрилнэ. Бүхы хүдэлмэришэдые, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдые бүгэдэ арадай социалис мүрысөөндэ үргэнөөр элсүүлхэ, ехэ бүтээсэтэйгээр ажаллажа, үйлэдбэриин түсэб болон социалис үялгануудаа дүүргэжэ, үлүүлэн дүүргэжэ, партиингаа съездые угтаха гээшэ нэрэ хүндымнай хэрэг гэжэ ойлгонобди.

В. ЛЕОНОВ,
КПСС-эй Железнодорожно райкомой нэгэдэхи секретарь.

БМДК-гай КОЛЛЕКТИВ ТАБАН ЖЭЛЭЙНГЭЭ ТҮСЭБ ҮШӨӨ ОКТЯБРЬ ҺАРА СОО ДҮҮРГЭЭ ҺЭН. ПРЕДПРИЯТИИН ДҮН ДУРШЭЛ ЕХЭТЭЙ ШЛИФОВЩИЦА, ВЛКСМ-эй ГЭШҮҮН ВАЛЕНТИНА ФРИШКИНА ХУБИИНГАА ТАБАН ЖЭЛЫЕ ГУРБАН ЖЭЛ ДҮРБЭ ҺАРА СОО ДҮҮРГЭҺЭН ЮМ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. ФРИШКИНА.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ТОО, БАРИМТАНУУД

△ **Промышленна предприятинуудта бүтээн гаргагдадаг продукциин 64 зүйл эрхим шанарай Гүрэнэй тэмдэгтэ хүртэһэн байна. Электродвигательнүүд, ууралай даралта шалгаха, гуримшуулха автомат приборнууд, цемент, нарин сэмбэ бүд болон бусад зарим продукцита эрхим шанарай Гүрэнэй тэмдэг үгтэһэн байна.**

△ **Үргэн хэрэглэлэй эд бараа, ажахын хэрэгсэлнүүдые бүтээхэ табан жэлэй даабари 110 процент дүүргэгдэхэ юм. 1970 онойхитой сасуулхада үргэн хэрэглэлэй эд бараа гаргалга 30 процентээр дээшэлээ.**

△ **Научно-техническэ дэбжэлтэ туйлаха, үйлэдбэрине нарижуулха талаар ехэ алхам хэгдээ. Үйлэдбэрине автомат аргаар эмхидхэн хүтэлбэрилхэ онол арга (АСУП) нэбтэрүүлэгдэжэ байна. ЛВРЗ-дэ, авиазаводто, «Теплоприбор» заводто АСУП хэрэглэгдэжэ эхилээ.**

Тимлюйн цементнэ заводой эрьелдэдэг пеэшэнэй машинист коммунис ажалай ударник Владимир Ксенофонтьевич Михалев КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ эдэбхитэй оролсожо, халаанайнгаа даабарине холо үлүүлэн дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Владимир Михалев ажалдаа.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

Улаан-Үдын Ленинэй орденто ЛВРЗ. Коммунис ажалай нэрэ зэргэтэй инструментальна цехтэ дуршэл ехэтэй шлифовщица Елена Яковлевна Чурсина нүхэдэйнгөө дунда хүндэтэй юм. Хубиингаа табан жэлэй даабарине дүрбэн жэл соо дүүргээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: коммунис ажалай ударник Е. Чурсина.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ОТОЛОГДОҺОН МОДОН СҮМ ХЭРЭГЛЭГДЭНЭ

«Забайкаллес» нэгэдэлэй генеральна директорэй орлогшо Б. КАЙКОВ:

Ойдо бэлэдхэгдэһэн модо ...ыень һайнаар хэрэглэхэ ...рилго партиин XXIV съез... Директивэнүүдээр хараа...гдаа һэн. Ой модоной, мо... болбосоруулгын промыш...ленностиин хүдэлмэрилэг... модо бэлэдхэлэй үйлэд... хүгжөөхэ, отологдоһон ...о үлэгдэлгүйгөөр сүм хэ...лэхэ асуудалда гол анха... хандуулһан байгаа.

Леспромхозуудай оньһо...руулагдамал 9 доодо ...дуудта, мүн модо бэлэд...лэй предприятинуудта мо... ута зандаа томо багсаар ...гаргана. Модо тайраха, ...лон илгаха, ашаха, буул... хүдэлмэри оньһожо...гдаа.

Урдань үлэгдэл, тайрада... болгон хаягдадаг бүхы ...дон болбосоруулагдадаг ...о. Тиигэжэ 400 мянга ...н кубометр иимэ хаяда... хэрэглэжэ, технологиче... зомгооһо, хабтагай, ар... үйлэдбэрилхэ, үргэн ...эглэлэй зүйлнүүдые гар... үйлэдбэри эмхидхэгдэ... байна.

Байгалай, Сэлэнгын мо...ой баазануудта, Хандага..., Шулуутайн, Клюевскэ, ...оной леспромхозуудта, ...хойн модоной комбинад... Буряадай модо болбосо...гын болон мебелиин ком...дта технологическа зом...он үйлэдбэрилэгдэдэг ...о. Һүүлэй гурбан жэлэй ...шада тиимэ зомгооһон бү...хээр үйлэдбэрилэгдэжэ... Табан жэлэй һүүл... жэлдэ 160 мянган кубо... зомгооһон үйлэдбэри... гэхэ гү, али энэнь ...дэ 250 мянган кубометр ... бэлэдхэн шэрэхэ томо ...промхоз ашаглалгада ту...һантай адли жэшээтэй бо... юм.

Хандагатайн, Шулуутайн ...промхозууд, Онохойн мо...й комбинат, Буряадай ... технологическа зом... үйлэдбэрилхэ дааба...үлүүлэн дүүргэһэн бай... Жэшээлхэдэ, Буряадай ... болбосоруулгын болон ...лиин комбинадай коллектив эндэ асарагдаһан модо дууһан һайнаар хэрэглэдэг болоо. Комбинат технологическа зомгооһо үйлэдбэрилхэһээ гадна, химическэ промышленностьда хэрэглэгдэдэг шэнэһэнэй холтоһо бэлэдхэжэ эхилээ. Үнэтэ энэ зүйл бэлэдхэдэг болоһоной ашаар байгша ондо 80 мянган түхэригэй олзо доход абтаа.

1972 ондо Онохойн модоной комбинадта ашаглалгада оруулагдаһан хабтагай үйлэдбэрилхэ цех модоной үлэгдэл, тайрадаһа сүм хэрэглэнэ. Энэ жэлдэ 40 мянган кубометр зомгооһоной хабтагай үйлэдбэрилэгдэхөөр багсаагдана. Энэнь проектээр хараалагдаһанһаа 5 мянган кубометрээр үлүү болоно.

Цех ойрын сагта бүри үргэдхэгдэжэ, 1977 ондо 70 мянган кубометр хабтагай үйлэдбэрилэгдэхэ юм. Энэ продукци үйлэдбэрилгэдэ муу шанартай шэнэһэн модон хэрэглэгдэхэ байна.

Комбинадай предприятинуудта урдань хэгдэдэггүй шэнэ зүйлэй продукци гаргагдадаг болоо. Барилгын үнэтэ материал гэжэ тоологдодог арболит Хандагатайн ба Шулуутайн леспромхозуудта үйлэдбэрилэгдэжэ эхилээ. 1975 ондо 4 мянган кубометр, саашадаа жэл соо 30 мянган кубометр арболит үйлэдбэрилэгдэхэ юм.

Мебель хэхэдэ гарадаг үлэгдэл, тайрадаһа хэрэглэхэ асуудал шиидхэгдэжэ байна. Энэ үлэгдэлһөө щитовой паркет хэгдэдэг болохо. Буряадай модо болбосоруулгын, мебелиин комбинадта шэнэ продукци үйлэдбэрилхэ линии тодхогдобо, шэнэ цех баригдажа эхилбэ.

Ингэжэ табан жэлэй хугасаада товарна продукци үйлэдбэрилгэ 32,5 процентээр ехэ болоо, ажалай бүтээсэ 33 процентээр дээшэлээ. Нэгэдэлэй коллектив энээгээр һанаагаа амарнагүй.

БЭЕ БЭЕДЭЭ ТУҺАЛАЛСАН...

Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадта хүдэлжэ эхилһээрнь 21 жэл болобо. Энэ үе соо гансал Холтоһоной руднигта ажаллааб. Совет Армида албаяа дүүргээд, эндэ хүдэлжэ эхилээ һэм. Урдань ямаршье мэргэжэлгүй байгааб. Хүдэлмэришэдэй коллективтэ ерэһэн түрүүшын үдэрһөө аха нүхэдэй туһаламжые хоёр нюдөөрөө харааб, һайса ойлгооб.

Хори гаран жэлэй туршада газар доро хүдэлжэ, аха нүхэдэйл туһаламжаар үнэтэ металл малтан абаха хэдэн мэргэжэлтэй болоогдоо. Забойщигоор, электровозой машинистаар, тэһэлэгшээр арбан жэлэй туршада хүдэлһэн байнаб. Тиигэжэ Холтоһоной руднигта хүдэлэгшэдэй гол мэргэжэлнүүдые шудалаа гээшэб.

Һүүлэй 11 жэлэй туршада забойщигуудай бригадираар хүдэлнэб. Бригадамнай ехэшье бэшэ, хамта 8 хүн. Бригадир болоод байхадаа, сугтаа хүдэлдэг нүхэдтэйгөө эбтэй байхые, бэе бэедээ туһалалсахые ходо оролдожо ябагшаб. Бүхы хүдэлмэришэднай хэдэн мэргэжэлтэй болонхой. Хэрбээ хэн нэгэнэй үбдөө һаа, ажалнай зогсоогдоногүй, тэрэнэй орондо хүдэлхэ хүн олдоһон лэ байха. Тиихэдээл ажалнай ураг шатай ябана, дүнгүүдшье һайн гэжэ һанагдана.

1974 оной эхеэр партида, совет арадта КПСС-эй Центральна Комитедэй хандаһан Хандалга газетэнүүдтэ толилогдоо бэлэй. Һүүлээрнь ажалшадай суглаанууд, митингнүүд боложо, табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ тухай асуудал зүбшэгдөө һэн. Манайшье руднигта тиимэ суглаан болоһон юм. Тэрэ үедэ манай бригада графигһаа шилээд урид ябаа. Бүхы нөөсэеэ, арга боломжонуудаа тоолоод үзөөбди. Партиин Хандалгада харюу болгон, юһэдэхи табан жэлэй түсэбтэ даабарине багша Ленинэй түрэһөөр 105 жэлэй ойдо — 1975 оной апрелиин 22-то дүүргэхэ гэһэн уттамжын түсэб-үялга манай бригада абаһан юм. Ямар харюусалгатай үялга абаһанаа бултадаа һайнаар ойлгожо, бүхы һанал бодолоо, шадабаряа ажалдаа зорюулхаар шиидээ һэмди.

«Эрэ хүн хэлэһэндээ» гэһэндэл, табан жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид — 1974 оной декабриин 27-до дүүргээ һэмди. Тиихэдэ түгэсхэхы жэлэй даабари байгша оной ноябриин 5-да бэелүүлэгдээ. Мүнөө 1976 оной түсэбөөр хүдэлнэбди.

Амжалтымнай нюуса хаанаһааб гэхэдэ, бэе бэедээ туһалалсалга, техникээ һайнаар ашаглалга гээд һанагдана. Тиихэдэ социалис мүрысөөн тон ехэ удха шанартай байба. Манай бригада Василий Митыпович Ринчиндоржиевай бригадатай һүүлэй 6 жэл соо мүрысэнэ. Тэрэ бригадада бэрхэ хүдэлмэришэд ажаллана, баһал түрүү зэргэдэ ябадаг. Бэе бэедээ туһалалсалга, дүй дуршэлөө халан абалсалга, хүндэмүүшээр хандалга мүрысөөнэймнай ёһо гурим болонхой. В. М. Ринчиндоржиевай, манай бригадануудай гэшүүд бэе бэеэ һайса мэдэхэ, гэр бүлэмнайшье танилнууд болонхой.

КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлэй мүрысөөн үдэр бүри үргэдэжэ байна. Энэ жэлэй сентябрьһаа 1976 оной февралиин 24 болотор халаан бүриин даабари хододоо 105 процент дүүргэхэ гэһэн социалис үялга манай бригадын гэшүүд абаһан юм. Мүнөө тэрэнээ үлүүлэн дүүргэжэ байнабди. Түрэл партиингаа съездые ажалай эрхим бэлэгтэйгээр угтахын түлөө бүхы шадалаараа оролдонобди.

Д. САМБИЛОВ,
Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай Холтоһоной руднигай забойщигуудай бригадир, Октябриин революциин орденто.

Захааминай аймаг.

ЭБТЭЙГЭЭР ХҮДЭЛХЭДӨӨ...

Шулуу нүүрһэ нээмэл аргаар малтан абадаг манай Бага-Холбоолжоной уурхайн коллектив юһэдэхи табан жэлэй түсэбтэ даабаринуудые энэ оной апрель һарада дүүргэһэн юм. Тиихэдэ түгэсхэхы жэлэй түсэб Агуу ехэ Октябриин социалис революциин 58 жэлэй ойн һайндэрэй урда тээ дүүргэгдээ һэн.

Манай предприятиин хүдэлмэришэд байгша ондо хамтадаа 990 мянган тонно «хара түлишэ» малтан абаа. Энэмнай түрүүн абаһан социалис үялганууд соо хараалагдаһан хэмжээнэйхиһээ 36 мянган тонноор ехэ боложо. Ажалай иимэ һайн үрэ дүнгүүд анха түрүүшынхеэ туйлагдаһан байна. Малтан абаһан шулуу нүүрһэнэймнай хахадһаа ехэнхинь ажалай бүтээсые дээшэлүүлһэнэй ашаар туйлагдаа гээд тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Предприятиингаа табан жэлэй, мүн түгэсхэхы оной түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ участок, бригада бүхэнэй коллективүүд хубитаяа оруулалсаһан байна. Хүдэлмэришэдэй дунда социалис мүрысөөн хэзээ хэзээнэйхиһээ эршэтэйгээр дэлгэрээ, тэрэнэй дүнгүүд саг соогоо согсологдоно. Хүн бүхэн өөрынгөө зорилгонуудые һайса мэдэдэг болоо. Тиимэһээ тэрэнээ дүүргэхын тула аһан шадалаараа оролдоно бшуу.

Табан жэлэй даабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэлгэдэ манай экипажай оруулһан хубита баһал байлсаха. Предприяти соогоо дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ бидэнэр нэгэнтэ бэшэ илажа гарадаг һэмди. Юһэдэхи табан жэлэй туршада шулуу нүүрһэ малтан абаха түсэбнай бүри мартын 5-да дүүргэгдэһэн юм. Бидэнэр халаан бүриин даабарине хододоо 30—35 процентээр үлүүлэн дүүргэдэг болонхойбди.

«Юунэй ашаар иимэ үрэ дүн туйлагдааб?» гэһэн асуудал гаража болохо. Нэн түрүүлэн ажалай эмхидхэл урданайхиһаа эрид һайжаруулагдаһан байна. Бүхы техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха асуудалда онсо анхарал хандуулнабди. Тиимэһээ саг соонь техническэ харууһа хэхэ, хэрэгтэй газартань тоһодохо, заһабарилха болгодоно. Энэ ажалаа бултадаа хэдэг заншалтайбди.

Манай экскаваторай экипаж багаханшье һаа, ажалшадай коллектив болоно. Тиимэһээ бултадаа эбтэйгээр хүдэлхые оролдонобди. Бэе бэедээ туһалалсалга ажалаймнай ёһо заншал болонхой. Хэрбээ хэрэгтэй болоо һаань, сүүдхын ямаршье сагта ажалдаа гарахаар бэлэн байдагбди. Энэ ёһо хадаа амжалтымнай нэгэ түлхюур болоно гээшэ.

Манай бригадада ажалша бэрхэ хүнүүд олон. Тэдэнэй дундаһаа Г. Брылев, А. Шишкин, Г. Трошин гэгшэдые онсолон тэмдэглэхэ байнаб. Эдэнэр ажалдаа эрхим дүнгүүдые туйлана.

Бүхы предприятиингаа туйлаһан амжалтада хубитаяа оруулалсаһандаа бидэ баяртайбди. Үшөө һайнаар хүдэлжэ, ажалай шэнэ бэлэгтэйгээр түрэл партиингаа XXV съездые угтахын түлөө мүнөө тэмсэжэ байнабди.

А. ШЕВЧЕНКО,
Бага-Холбоолжоной уурхайн экскаваторай машинист.

Сэлэнгын аймаг.

Зураглал

ХҮМҮҮЖҮҮЛЭГШЭ

Хаанашье энэ вагонно депо соо, илангаяа хабсаралгын цех соо, шуулатай, нэрьеэтэй. Тээ тэрэ буланда зунай үдэрэй залинта сахилгаае һануулан, гагнууриин ягаан хүхэ гэрэл ялас гэнэ. Наанахананаь, буудалай бууһандал, хүндэ мөөрнүүдые хүс гэтэр кран табижархина. Хүхюу оогшье эндэ тэндэ соностоно. Тоһонһоо яларжа байһан комбинезонтой, ута үһэтэй, шантад гэһэн хамартай Анатолий Ножкин:

— Данилыч, наашаагыш, — гэжэ хажуудам ябаһан набтарнаг бэетэй, түхэреэн аад, хүрин нюдэтэй, дуугай янзын хүниие вагоной платформо дээрэһээ ооглоно.

— Данилыч, табихам гү? — гэжэ задалагдаад байһан вагоной мөөрнүүдэй доогуур Гена Бадалин хашхарна.

Юрэдөөл, энэ цех соо орожо, Данилыч гэжэ хүндэлүүлэн нэрлүүлдэг хүнтэй танилсаад, хөөрэлдэжэ ябаха хоорондом лаб лэ табан гү, али зургаан хүн тэрэниием ооглоо.

— Яахабши, минии хүбүүд ха юм, — гэжэ Александр Данилович Вишневский «Беломороо» аһааха зуураа, намда эмнинэ. Тиихэдэнь энэ цехэй мастер Вячеслав Иванович Плотниковой уулзахаяа ерэһэн хүн тухаймнии хөөрэхэ зуураа, магтаалай үгын хажуугаар: «Данилыч бидэнэр соогоо аха захамнай. Ёһотойл һурган хүмүүжүүлэгшэмнай ха юм. Өөрынь үхибүүд байхаар наһанайбди». — гэһэншүүгээр хэлэжэ байһыень эгээ мүнөө һанаандаа оруулбаб. Үнэхөөрөөшье Вишневский табияа шахаһан хүн, тиихэдэ тэрээнтэй суг хүдэлдэг слесарьнууд Гена Бадалин, Иван Добрынин, Анатолий Ножкин болон бусад оройдоол хориёо һал гаража ябаһан хүбүүд шуу. Тиимэһээ «Данилыч» гэхэншье огто гайхалгүй.

Мүнөө Вишневскии слесарьнүүдтэеэ хамта вагоной автомат реверс (вагонуудай хашасалдахада, тэдэнэй хүсые буураадаг оньһон) хабсаржа эхилхэдээ, сүлөөгүй болонобо. Нэрьеэн хүнхинөөн соо тэдэнэр зангалсана, эмнилсэнэ. Реверсээ хоноон тодхоно хэбэртэй. Вишневскиин «болоо» гэлэншүүгээр барбаадай хургала ёдойлгохотонь, Гена хүлһөө аршана. Толя тамхияа аһаана. «Үшөө нэгэ реверс бэлэн, хабсаргагдаба, — гэжэ сэдьхэлээ ханангяар Иван тэмдэглэнэ.

— Ингээд лэ үдэр бүри хүдэлөөд байналди даа. Орёо юумэн, нюусашье юумэн үгы. Һураадхихада бэлэн, — гэжэ Александр Данилович хөөрэнэ. — Тээ тэрэ Толя Ножкин армиһаа һая табигдажа ерээ һэн. Тэдэ мүнөө хэнһээшье дутуутүй хүдэлнэл даа.

Энэ үедэ үнөөхи вагониемнай шэрдэнэ, дальбарһан модон ханануудыень шэнэлнэ. Тээ нэгэ хэды болоод байхада, хажуудахи цех сооһоо заһагдаһан мөөрнүүдые кранаар асаржа, табяатай, байһан вагоной армаг доогуур мухарюулна.

— Аалиханаар, болгоомжотойгоор, — гэжэ Александр Данилович заабарилна. — Хүбүүд, тормозыень бү мартагты, тормозыень... Онсо даруугаар, ямаршьеб энхэргэнээр, нюуса удхатайгаар шахуу «Хүбүүд» гэжэ хэлэгдэһэн үгэнь юундэшьеб дахин ухаандам торсолдобо. Тархиһаам удаан гаранагүй... Хожомынь Вишневскитэй яаралгүй хөөрэлдэхэдөө, тэрэнэй ушар үнгиень ойлгоо бэлэйб.

...Үшөө дайнай урда тээ, гушан найман он багаар, арбан зургаатай Саша Вишневский Улаан-Үдэ ерээ һэн. Холоһоошье ерээгүй — Байгалай эрьеын Мысовая станциһаа. Ерээшье гэхэдэмнай баһал хайшаа юм. зүгөөр зугадажал шахуу гэрһээ гараһан байгаа бшуу. Улаан-Үдэ ошожо, ЖУ-да (түмэр харгын училищида) һураад, машинист болохом гэжэ Александрын мэдүүлхэдэ, гэртэхиниинь гэдэргээ унан алдаа ха юм. Тэеэд бариһанаа алдадаггүй, хазаһанаа табидаггүй хүбүүн модон хайрсаг соо юу хээгээ суглуулаад, ашаанай вагондо аһаад лэ талингаа һааб даа. «Баяртай, Мысовая! Бага наһамни баяртай!» — гэжэл шэбшээ һэм гээд тэрэ мүнөө энеэсэгээн хөөрэнэ. Хооһо нойтоор ябагдаа, халуун шулуунай амта яһала долёогоо һэн. Тэеэд машинистшье болоһон юумэн байхагүй. Зүгөөр яагаашье һаа түмэр харгытай хуби заяагаа холбоо бэлэй. Хуушанай мастернууд эдир залуухан хүбүүе энхэрэн анхаржа, зүб замда шалжүүлһэн, мэргэжэл шадабарин нюусын гүниие, ажалай алтан амта таниюлһан юм. Магадгүй тиигээд лэ Александр Данилович мүнөө залуу хүдэлмэришэдтэ онсо зөөлөөр, эсэгэ шэнгеэр хандадаг байжа болоо. Али үгышье һаа, эдир наһандаа үбшэндэ нэрбэгдэжэ, мүнөө үгы ганса хүбүүнэйншье мартагдашагүй түхэл шэнжэ тэрэ бүри һанаандань ородог байгаа аалам? Хэн мэдэхэ.

Теэд мүнөө һурган хүмүүжүүлэгшэ гэһэн орёошог удхатайншье һаа, мэргэн үгэ олоной аманда хуулижан торсо гээшэ ааб даа. Үгын утада муу юун байхаб, удхань лэ ха юм. Цехэй мастер үнөөхил Вячеслав Ивановичай Вишневскиие ёһотойл һурган хүмүүжүүлэгшэ гэжэ хэлэһые һануулха зуураа, энэ үгэ, тушаалшье гээ һаа, тушаал Александр Даниловичта яаха аргагүй таарана гэжэ дахин дахин хэлэхэ хүсэлтэйб. Нэгэдэхеэр, Вишневский, хамагһаа аха заха, хоёрдохёор хамагһаа дүй дуршэлөөр баян, гурбадахяар, эдир үетэниие хүмүүжүүлхэ, һургаха эрмэлзэл түгэс, энэ хэрэгтээ эсэхэ сусахые мэдэхэгүй хүн шуу. Иимэнүүд лэ хүнүүд тухай Леонид Ильич Брежнев «Манай ажабайдалай ёһотойл багшанар мүн» гэжэ нёдондо хабар, «Һурган хүмүүжүүлэгшэдтэ Ажалай геройн алтан одо барюулха үедөө хэлээ бэшэ һэн гү? Тэрэ гэһэнһээ хойшо һурган хүмүүжүүлхы хүдэлмэридэ онсо анхарал тон зүбөөр хандуулагдадаг болоо гээшэ ааб лаа. Зүгөөр Александр Данилович Вишневский мэтэ «ажабайдалай багшанар» энэ хүдэлмэрине үлүү ехэ шаг шуулагүйгөөр үдэр бүри урданшье хэдэг байгаа, мүнөөшье хэнэ, хожомшье хэхэ байха. Дэмы бэшэ түрүүшын һурган хүмүүжүүлэгшэдтэ Социалис Ажалай Геройн алтан одонууд гүн удхатайгаар барюулагдаа бшуу. Эндээ гэжэ хэлэхэдэ, Улаан-Үдэ станциин вагонно депогой хуушанай слесарь, энэ зураглалаймнай герой Александр Данилович Вишневскиин үнгэрһэн хабар хуулита ёһоороо Ажалай алдар селын гурбадахи шатын орденой кавалер болоһониинь гайхалшьегүй, өөрын гүн удхатай гээд һанагдана.

...Мүнөө Александр Данилович Вишневскиин бусад слесарьнүүдтэеэ тархлашье үргэхэ сүлөөгүй хүдэлжэ байхые гү, али хүдэлмэриин охин соогуур хүдэржэһэн гартаа хүндэ түлхюур бариад, цех соогуураа алхалхыень адаглахадаа, үгышье һаа үнөөхил «хүбүүдээрээ» хүхюун шог зугаагаа дэлгэн ажаллахыень харахадаа, энэ мүнөө үеын хүдэлмэришэн ангиин ёһотой түлөөлэгшэ гэжэ этигэнгүй байхын аргагүй. Тиимэл хадань бүхы депогоорхин хүндэлэн «Данилыч», «Манай һурган хүмүүжүүлэгшэ» гэнэ ха юм.

Гушан долоодохи жэлээ Александр Данилович Вишневский Улаан-Үдын энэл деподо, энэл нэрьеэтэй, түрьеэтэй цех соо хүдэлнэ. Зэлинта сахилгаандал зуралзаа гагнууриин толондо тэрэнэй бодолгото абтанги нюур шарай эли тодоор харагдаадхина.

Гушан долоодохи жэлээ эсэхэ сусахые мэдэнгүй Александр Данилович Вишневский энэл цех соогуураа хүбүүдтэеэ суг ажалаа хэжэ ябаһаар. Үшөөл ябахал, тиимэ бэшэ гү, Данилыч!?

А. ЖАЛСАНОВ.

ПОЛЬШЫН ХҮДЭЛМЭРИШЭНЭЙ НЭГЭДЭМЭЛ ПАРТИИН СЪЕЗД

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи хуудаһанда).

Хүдэлмэришэн ангитай, таряашадтай, интеллигенцитэй, бүхы арадтай холбоо барисаагаа бэхижүүлхэ гээшэ партиин, гүрэнэй гол шухала хэрэг мүн.

Шэнэ табан жэлэй туршада манай бэелүүлхэ зорилгонуудай дунда хоёр асуудал онсо ехэ удха шанартай юм, гээд Э. Герек үгэеэ үргэлжэлүүлнэ. Нэгэдэхеэр, бидэнэр арадай хэрэглэлэй эд бараа гаргалгые горитойхоноор ехэ болгохо, ажаһуудал хангалгые һайжаруулха ёһотойбди. Хоёрдохеёр, гадаадын худалдаа хүгжөөлгын аша туһада үйлэдбэреэ саашадань түргөөр хүгжөөхэ шухала. Энэ ушар хадаа гадаадын худалдаа наймаанай талаар эдэбхитэй политика ябуулха арга олгохо байна.

Советскэ Союзтай саашадаашье экономическа, научно-техническэ хани харилсаа хүгжөөлгэ манай арадай ажахын шухалын шухала асуудал болоно. Энэ хани харилсаан болбол манай экономикын арга боломжые ехэ болгоно. Манай арадай ажахын ашаг үрые дээшэлүүлнэ. Шэнэ техникээр, шэнэ технологиин талаар манай эрилтэнүүдые хангалгада туһална, Польшые түүхэй эдээр, машина болон арадай хэрэглэлэй эд бараагаар хангалгада шиидхэхы удха шанартай юм.

Социалис оронуудтай хани харилсаагаа хүгжөөхэ талаар бидэнэр капиталис оронуудтайшье худалдаа наймаа үргэдхэхэ, промышленна үйлэдбэриин талаар хамжаха, научно-техническэ харилсаа үргэдхэхэ арга боломжые хэрэглэхэ байнабди. Мүн бидэнэр хүгжэжэ байһан оронуудтай худалдаа наймаа болон бусад харилсаа үргэдхэхые эрмэлзэнэбди.

Саашань ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь хүдөө ажахыда ороно. Таряашадай Нэгэдэмэл партитай суг зохёоһон ПОРП-ын аграрна политикые таряашад, бүхы арад дэмжэнэ, энэ политика хүдөө ажахын үйлэдбэриин ургалтые хангана, Польшын хүдөө тосхондо социальна хубилалта бэелүүлгэдэ туһална. Бидэнэр энэ политикые үргэлжэлүүлхэбди.

Түгэсэжэ байһан энэ табан жэлэй туршада Польшын хүдөө ажахыда социалис хубилалтануудай тэмдэг бүри элитээр харагдажа, бэхижүүлэгдэжэ, гүнзэгырүүлэгдэжэ байна. Гүрэнэй хүдөө ажахын, таряашадай үйлэдбэриин хамтарал, газар хамтаараа эдлэдэг хүдөө ажахын кружогуудай хубита 16-һаа 20 процент болотор ургаа. Хүдөө ажахыда үйлэдбэриин фондну удые хамтаруулга 40 процентдэ дүтэлжэ байна, харин оньһожоруулгын талаар 55 процентдэ хүрөө. Эдэ бүгэдэ хадаа партиин, гүрэнэй политикын нүлөөн доро Польшын хүдөө тосхондо олон талын социалис хубилалтануудай боложо байһые гэршэлнэ. Социалис ажахын нүлөөн, оньһожоруулгын хүгжэлтэ, хүдөө ажахын юрэнхы культура, тэрэшэлэн хүдөө тосхондо болодог демографическа хубилалтанууд ерэхэ табан жэлдэ социалис хубилалтануудые саашадань хүгжөөхэ гэжэ хүлеэжэ болохо байна.

Үйлэдбэриин социалис харилсаанууд промышленностьда бүрин түгэсөөр хүгжэнэ, мүн хүдөө тосхондошье социализм бэхижэнэ. Бидэнэр бүхы Польшын хэмжээн дээрэ түсэбтэ социалис ажахын гол ёһонуудые бэелүүлнэбди, тэдэниие гүнзэгырүүлжэ, һайжаруулжа байдагбди. Мүнөө манай орондо бидэнэр социализмын үндэһэ һуури гол түлэб байгуулаабди, тэрэнэй социально-экономическа, политическэ үндэһэ һууриень бэхижүүлээбди гэжэ хэлэхэ эрхэтэй байнабди. Өөрын бата бэхи үндэһэ һуури байгуулһан социализмын оронуудай тоодо Польшо ородог юм.

Энэ ямар удхатайб гэхэдэ, шэнэ байгуулалтын бүридэл, хүгжэлтэ дүүрээ гэһэн удхатай бэшэ, юуб гэхэдэ, түгэс хүгжэнги социалис общество байгуулга хадаа эршэ хүсэеэ элсүүлхэ хэмжээгээрээ, гүнзэгы хубилалтынгаа талаар бүхэли үеын программа гээшэ.

Түгэс хүгжэнги социалис общество байгуулха программые хараалхадаа, бидэнэр марксизм-ленинизмын һургаалда түшэглэнэбди, энэ түүхэтэ уг зорилгые түрүүлэн туйлаһан Советскэ Союзай Коммунис партиин баян дүршэлһөө, һургаалһаа заабари абанабди.

Түүхын хубилалтын шатада манай парти — бүхы арадай парти, тэрэнэй хүтэлбэрилэгшэ болоо һэн. Энэ бүгэдэ арадайнгаа үүргэ хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлжэ байхабди. Тиихэдээ Эхэ оронойнгоо аша туһада зорюулагдаһан ажалда бүхы поляг уудые, партийна болон партийнабэшэ хүнүүдые жагсаажа байхабди.

Социализм хадаа нэн түрүүн интернационализм мүн, гээд Э. Герек хэлэбэ. Мүнөөдэр пролетарска интернационализм юугээр тодорхойлогдоноб гэхэдэ, агууехэ совет арадтай, бүхы социалис хани барисаанай арадуудтай, түрүү үзэл бодолтой бүхы хүсэнүүдтэй ангиин, үзэл бодолой талаар нэгэдэхэ хэрэг болоно.

Манай партиин политикын, үзэл сурталай научна үндэһэ һуури — марксизм-ленинизм мүн. Тиимэһээ үзэл сурталай хүдэлмэриин бүхы шатануудые хэлбэришэгүйгөөр бэхижүүлхэ гээшэ манай шухала зорилго болоно.

Түгэсэжэ байһан табан жэлэй туршада социалис оронуудай хани харилсаа хүгжөөлгэдэ, үзэл сурталай болон политическэ нэгэдэлыень бэхижүүлгэдэ, уласхоорондын байдал дээрэ эб найрамдалай хараа шугам шууд сэхээр бэелүүлгэдэ, Европодо, мүн бүхы дэлхэй дээрэ социализмын хүсые, эб найрамдал бэхижүүлгэдэ аша үрэ ехэтэй дүн туйлагдаа.

Энэ дэбжэлтын гол хүсэниинь Ленинэй парти — Советскэ Союзай Коммунис парти болоно. Тэрэ хадаа уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй хүтэлбэрилхы хүсэн, тиихэдэ Соведүүдэй орон—социализмын, эб найрамдалай хүсэнүүдэй гол түшэг түлгүүринь мүн болоно.

КПСС-эй XXIV съезд зоригжуулхы туйлай ехэ үүргэ дүүргээ. Советскэ Союзда коммунис байгуулалтын үргэн ехэ хараа шугам зохёогоод, тэрэ хадаа бүхы социалис хани барисаае хүгжөөлгэдэ туйлай ехэ нүлөө үзүүлээ.

ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Герек КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарьта хандан, иигэжэ хэлээ: «Нүхэр Леонид Ильич Брежнев, совет комунистнуудта, манай аха дүүгэй амар мэндые хүргыт, совет арадта Польшын арадай эрхим һайн хүсэлэлые дамжуулыт. Түүхын хубилалтын үедэ бидэнэрые нэгэдүүлһэн хани барисаан, союз, хани харилсаан эбдэршэгүй».

Социалис болон коммунис байгуулалтын мүнөөнэй шатын хуули ёһон гэбэл, СЭВ-эй гэшүүд-оронуудай экономическа интеграциин гүнзэгырэл болоно.

Польшо энээниие бүри үргэдхэхын түлөө, эгээн дээдэ ёһоной хани харилсаанда орохын түлөө оролдоно. Бүхы хани барисаае хүгжөөлгэдэ Польшын хубитые ехэ болгохо, социалис оронуудтай экономическа холбоо барисаагаа бүхы талаһаань бэхижүүлхэ гэжэ эрмэлзэнэбди. Манай хани харилсаанай хүсэн тухай, бүхы социалис арадуудай һайн һайхан ажабайдал тухай бодомжолжо, манай социалис Эхэ орониие хүгжөөнэбди, манай арадай ажаһуудал һайжаруулнабди. Манай арадай зохёон байгуулхы ажал социалис хани харилсаанай хамтын туйлалтын хубитань болоно, социализмын агууехэ хэрэгтэ алба хэнэ.

Түгэсэжэ байһан табан жэлэй туршада Европодо, бүхы дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдал байгуулгада хэзээ хэзээнэйхиһээ ехэ дэбжэлтэ туйлагдаа. Энээн тухай «хүйтэн дайе» дабаһан ушар, түгшүүрилтэ байдалые һуларуулха ябадалай хүгжэлтэ гэршэлжэ үгэнэ. Энэ хадаа ондо ондоо социальна байгуулалтатай гүрэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршон байха гол ёһонуудые бэелүүлгэдэ туһа хүргэнэ. Энэ хадаа Советскэ Союзай, бүхы социалис хани харилсаанай һүр хүсэнэй ургалтын, тэдэнэй эб найрамдалда дуратай политикын, КПСС-эй XXIV съезд дээрэ баталагдаһан Эб найрамдалай программын үрэ дүн мүн болоно.

Энэ хамтын политикые бэелүүлгэдэ Польшо эдэбхитэйгээр хабаадаа. Уласхоорондын хэмжээн дээрэ хэгдэһэн манай үүсхэл, бусад оронуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй хэгдэһэн олон тоото уулзалганууд энэл зорилгодо шэглүүлэгдэнхэй юм.

Социалис хани барисаанай эб найрамдалда дуратай хараа шугамые, энэ талаар олон тоото үүсхэлые уласхоорондын коммунис, хүдэлмэришэнэй хүдэлөөн бүри эдэбхитэйгээр дэмжэдэг боложо байна. Мүн бүхы дэлхэй дээрэхи түрүү үзэл бодолтой, эб найрамдалда дуратай хүсэнүүд һайшаана. Арадуудай ниитын һанал бодол мүн лэ дэмжэнэ.

Капиталис оронуудай зүбөөр бодомжолдог политическэ бүлэг хүнүүд уласхоорондын харилсаануудай һайнаар хүгжэхэ хэрэгтэ бага бэшээр туһалһан байха юм. Бидэнэр түгшүүрилтэ байдалые һуларуулгада тэдэнэй оруулһан хубитые зүбөөр сэгнэхэ ёһотойбди.

Европодо аюулгүй байдал ба хани харилсаа хангаха зүблөө зарлажа, амжалтатайгаар үнгэргэлгэ түгшүүрилтэ байдалай һуларһан тухай эгээн үнэмшэсэтэйгөөр гэршэлһэн юм.

Гитлеровскэ «гурбадахи рейхые» илаһанай, Постдамска конференциин түүхэтэ шиидхэбэриин һүүлээр, дайнай һүүлээрхи сагай хүгжэлтээр Европодо тогтоһон хилын ба политическэ гуримай эбдэршэгүй, ойроо хүртэшэгүй байһые сэхэ баталһан ушар энэ зүблөөнэй тогтоолой туйлай ехэ удха шанарые харуулна. Энэ зүблөөнэй документнүүд доро Европын 33 гүрэн, тэрэшэлэн Америкын Холбоото Штадууд, Канада гараа табяа.

Хельсинкидэхи түгэсхэлэй зүблөөнэй документ доро Польшын Арадай Республикын үмэнэһөө гараа табихадаа би эдэ документнүүд дотор найруулагдаһан гол ёһонуудые, дүримүүдые бүрин дэмжэжэ байһанаа, мүн тэдэниие бэелүүлхээр бэлэн байһанаа тодорхойлһон байнаб. ПНР-эй сейм правительствын дурадхалаар энээниие хуулита ёһоор баталһан юм. Эдэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө социалис хани харилсаанай бусад оронуудтай суг хамта эрмэлзэхэбди.

Мүнөөнэй дэлхэй дээрэ эб найрамдал хубаагдадаггүй юм гэһэн бодомжые бидэнэр уласхоорондын ажал ябуулгада хүтэлбэри болгонобди.

Мүнөөнэй үе сагай томо асуудалнуудые амжалтатайгаар шиидхэхын тула бүхы арадуудай үргэн ехэ хани харилсаан хэрэгтэй юм. Энээниие түгшүүрилтэ байдал һуларуулхын аргаар, аюулгүй байдал ба эб найрамдал бэхижүүлхын, империализмда хархис хүсэнүүдтэ шууд сэхэ сохилто үгэхын аргаар туйлажа болохо байна. Хитадай маоис хүтэлбэриин шовинис политика эб найрамдалай хэрэгтэ, дэбжэлтын хэрэгтэ туһалнагүй, социализмын аша туһада, манай арадай аша туһада эсэргүүгээр шэглүүлэгдэһэн энэ политикые бидэнэр эрид шууд буруушаанабди.

Бүхы дэлхэйн коммунистнуудай нэгэдэлые, харилсан туһалалсалгые нэн түрүүнэй удха шанартай дээрэ манай парти тоолоно, гээд Э. Герек онсолон тэмдэглээ.

Европын коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай конференци бэлэдхэлгэдэ бидэнэр эхинһээнь хабааданабди. Энэ конференциин амжалта хангаха һайн эрхэ нүхэсэл байгуулагдажа байна гэжэ этигэнэбди.

Һүүлэй жэлнүүдэй туршада коммунис партинуудай уулзалганууд болоо. Тэдээн дээрэ манай хүдэлөөнэй бүхэдэлхэйн шэнэ зүблөө зарлаха тухай дурадхагдаа һэн. Энэ һанамжые манай парти дэмжэнэ.

Социалистнуудтай, социал-демокрадуудтай, мүн бусад демократическа хүсэнүүдтэй харилсаа байгуулха гэһэн аха дүү бусад партинуудай һанамжануудые дэмжэнэбди. Нэгэ талаһаа коммунис партинуудай зүгһөө, нүгөө талаһаа түрүү үзэл бодолтой хүдэлөөнэй болон национально-сүлөөрэлгын бүлэгүүдэй хоорондохи харилсаае ехэ удха шанартай дээрэ тоолонобди.

Һүүлэй жэлнүүдэй туршада нимэ олон партинууд болон бүлэгүүдтэй хоёр талада ашатай туһатай холбоо барисаа байгуулаабди.

Арадууд бүмбэрсэг дэлхэй дээрэхи эб найрамдал тээшэ, дэбжэлтэ тээшэ эрмэлзэнэ. Энэ хэрэгтэ социалис Польшо саашадаашье шадаалһаа ехэ хубитаяа оруулжа байха.

Энэ съездын үзэмжэдэ Центральна Комитедэй табиһан программа табан жэлэй саада тээ баталагдаһан политикые үргэлжэлүүлхэ, хүгжөөхэ гэһэн программа мүн. Энэ программа бодото дээрээ шалгагдажа туршагдаа, ехэ бэрхэшээлнүүдые дабаха арга олгоо, ороной хүгжэлтые түргэдхөө, ажалшадай ажаһуудая һайжаруулаа, ниитын социалис харилсаануудые, социалис гүрэниие бэхижүүлээ, арадуудай патриотическа нэгэдэл гүнзэгырүүлээ.

Үгынгөө түгэсхэлдэ Э. Герек иигэжэ хэлээ: «Бидэнэр зүб зам дээрэ байнабди. Саашадаа энэ замаар оролдосотойгоор, шууд сэхээр дабшаха ёһотойбди. Энэ зам хадаа түгэс хүгжэнги социалис общество байгуулгада абаашаха юм». (ТАСС).

Телефон телеграф радио

ХИЛЫН саанаһаа

ДЭЛХЭЙН ГАЗЕТЭНҮҮД ЮУН ТУХАЙ БЭШЭНЭБ

Польшын Нэгэдэмэл хүдэлмэришэнэй партиин нээгдэжэ байһан VII съездэдэ зорюулагдаһан дэлгэрэнгы материалнуудые аха дүү социалис оронуудай, дэлхэйн түрүү үзэлтэй хэблэл толилно. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев түрүүтэй Советскэ Союзай Коммунис партиин делегациин Польшын ниислэл хотодо ерэһэн тухай мэдээсэлые газетэнүүд эли газартаа барлана. Л. И. Брежневые, КПСС-эй делегациин гэшүүдые Польшын газар дээрэ айхабтар халуун дулаанаар угтаһан тухайнь тэмдэглэгдэнэ. Л. И. Брежневэй ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Герегтэй хэһэн уулзалга тухай, энэ уулзалгын үедэ болоһон хөөрэлдөөн тухай мэдээсэглэнэ.

ПОРП-ын VII съезд ороной арад зоной туйлаһан айхабтар ехэ амжалтануудые согсолхоһоо гадна, Польшын урда табигдаһан шэнэ зорилгонуудай, асуудалнуудай айхабтар ехэ байһан тухай тодорхойлхо байна гээд «Трибуна люду» газетэ түрүү бэшэг соогоо тэмдэглэнэ. Польшо хадаа социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай эбдэршэгүй шатань боложо, КПСС-эй XXIV съезд дээрэ һайшаагдан абтаһан Эб найрамдалта программые бэелүүлгэдэ ехэ хубитаяа оруулжа байна гээд газетэ саашадаа бэшэнэ.

«Правда» газетын «Ленинэй замаар — коммунизм тээшэ» гэһэн гаршагтай түрүү бэшэгые Варшавын газетэнүүд толилбо. Франциин «Юманите» газетэ, хэблэлэй бусад олон зургаанууд энэ бэшэгые хуряангыгаар барлаа. Түсэбтэ юһэдэхи табан жэл СССР-эй түүхэдэ эгээл түрүү һайн түсэбтэ табан жэл болобо гээд «Юманите» газетэ мэдээсэнэ. СССР-эй арадай ажахые саашадань хүгжөөхэ удаадахи түсэбтэ табан жэл эрхим шанарай табан жэл болохо юм гээд газетэ тэмдэглэнэ.

ООН-ой Генеральна Ассамблейн Нью-Йоркдо боложо байһан XXX сессиин хүдэлмэри тухай бэшэхэдээ, гадаадын хэблэл нэгэдэхи комитедтэ баталагдан абтаһан тогтоолдо гол анхаралаа хандуулна. Советскэ Союзай үүсхэлээр зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хуряаха бүхэдэлхэйн конференци зарлаха талаар Генеральна Ассамблей хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлхэ зэргэтэй.

Лаосой Арадай — Демократическа Республикын байгуулагдаһан тухай Болгариин «Земеделско знаме» газетэ бэшэхэдээ, «Эрхэ сүлөөгэйнгөө, национальна бэеэ дааһан байдалайнгаа, социальна дэбжэлтын түлөө лаотян арадай тэмсэлтэй болгар арад СССР-эй ба аха дүү бусад социалис оронуудай арадуудтай хамта һанал нэгэтэй хододоо байгаа. Лаотян арадай илалтые амаршалнабди, эб найрамдалта, бэеэ дааһан, сэрэгэй ямаршье бүлэглэлдэ хабаададаггүй, һалбаран хүгжэһэн Лаосые байгуулгада ехэ амжалта туйлахыень хүсэнэбди».

(ТАСС).

ПАТНА

Азида эб найрамдал, аюулгүй байдал хангахын түлөө

ТАСС

Эб найрамдалай түлөө уласхоорондын хүдэлөөнэй элитэ ехэ түлөөлэгшэдэй хэлэһэн үгэнүүдэй, элидхэлнүүдэй суглуулбари Индиин Бихар штадтахи «Аллайд паблишерз» гэжэ хэблэлдэ «Ази түбидэхи аюулгүй байдал — бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай аша туһада» гэһэн гаршаг доро барлагдан гараба.

Һүүлэй үедэ уласхоорондын оршом соо «хүйтэн дайнай» политика зайсуулан сарагдажа, шахардуу байдал һуларуулагдажа байна гээд Индиин элитэ мэдээжэ ниитын ажал ябуулагша, Индиин Национальна конгресс гэдэг хүтэлбэрилхы партиһаа парламентын гэшүүн Х. Д. Малавия энэ суглуулбариин оршол соо бэшэнэ.

Эб найрамдал, уласхоорондын аюулгүй байдал арад үндэһэтэнэй саашанхи хүгжэлтые хангаха эрхэ байдал бүхы гүрэнүүдтэ олгохо байна. Һайн һайхан хубилалтануудай боложо байгаашье һаань, Ази түбидэ хамтаараа аюулгүй байдал хангаха хэрэгые буруушаагшад бии байһаар гэжэ автор бэшэнэ. Хамтааран аюулгүй байдал хангаха хэрэг Хитадта зүрюу харша байна гээд Пекинэй хүтэлбэрилэгшэд мэдүүлнэ.

ЛИССАБОН

Зүүн Тимортохи байдал тухай

ТАСС

Индонезитэй дипломатическа харилсаагаа таһалхые Португали шиидхэбэ. Индонезиин далайн-сэрэгэй, агаарай-сэрэгэй ба хуурай газарай хүсэнүүд декабриин 7-ной үглөөгүүр Португалиин Зүүн Тимортохи газар дайда руу нэбтэрэн орожо, Зүүн Тиморой гол хото Дилиие бомбодоод, булимтаран эзэлбэ гэжэ Португалиин Министрнүүдэй Соведэй толилуулһан коммюнике соо хэлэгдэнэ.

Индонезиин сэрэгэй хамааралсалгые болюулхын, Зүүн Тимортохи эб эегүй элдэб бүлэглэлнүүдэй хоорондо гараһан зүришэлдөөе эбэй ёһоор шиидхэхын тула шухала хэмжээнүүдые абаха уряатайгаар ООН-до, тодорхойлон хэлэхэдэ, Аюулгүйн Соведтэ хандаха гэһэн шиидхэбэри Португали абаба.

КАНБЕРРЭ. (ТАСС). Зүүн Тиморто боложо байһан үйлэ хэрэгүүдээр һанаата боложо байһанаа Австралиин гадаадын хэрэгүүдэй министр Э. Ш. Пикок мэдүүлээ.

Индонезиин зэбсэгтэ хүсэнүүдэй Зүүн Тиморто добтолхоёо байһан тушаа США-гай правительство мэдэжэ байгаа гээд бэеэ дааһан байдалтай Зүүн Тиморой түлөө тэмсэдэг революционно фронтын (ФРЕТИЛИН) түрүүлэгшэ К. Сантуш Сиднейдэ мэдүүлбэ. США-гай президентын ба гүрэнэй секретариин Манила ошохоёо Джакартаһаа мордоһонойнь һүүлээр хэдэн часай үнгэрһэн хойно энэ ушар болоһон байна.

Зүүн Тиморой ниислэл — Дили хотые булимтаран эзэмдэһэн Индонезиин сэрэгүүд ФРЕТИЛИН-эй хүсэнүүдые мүрдэн намнажа үргэлжэлһөөр гээд Австралиин газетэнүүд мэдээсэнэ. ФРЕТИЛИН-эй солдадууд хада уулануд худар ошожо, партизан дай хэхэ юм гээд энэ партиин түлөөлэгшэ мэдүүлбэ.

НЬЮ-ЙОРК

Дүтын Зүүн зүгтэ амгалан байдал хангаха

ТАСС

Дүтын Зүүн зүгэй байдал тухай асуудалые ООН-ой Генеральна Ассамблей зүбшэн хэлсэжэ үргэлжэлһөөр. Дүтын Зүүн зүгтэхи байдал түгшүүрилтэй байна. Хөөрэлдөөнүүдые хэжэ, политическэ аргаар энэ асуудалые шиидхэхэ шухала гэжэ үгэ хэлэһэн делегадуудай олонхид тэмдэглэбэ.

СССР-эй делегациин түлөөлэгшэ Р. С. Овчинников үгэ хэлэхэдээ, Дүтын Зүүн зүгтэхи түгшүүрилтэ байдалай үндэһэ һуурида табигдаһан гол шухала гурбан асуудалые шиидхэлгэһээ эндэхи байдал гуримшуулагдаха байна гэжэ мэдүүлээ. Эдэнь ямар асуудалнууд бэ гэхэдэ, 1967 ондо булимтаран эзэмдэгдэһэн араб газар нютагуудһаа Израилиин сэрэгүүдые гаргаха, Палестинын араб арадай үндэһэн эрхэнүүдые хангаха, Дүтын Зүүн зүгэй бүхы оронуудта бэеэ дааһан байдал олгохо асуудалнууд болоно.

БЕЙРУТ

Ливандахи байдал

ТАСС

Ливанда хүшэр бэрхэшээлтэй байдалтай байһаар. Артиллери ба миномёдуудые хэрэглэн, ороной зүүн захадахи Захле хотодо зэбсэгтэ хёмороо зүришэлдөөн үргэлжэлһөөр. Ороной хойто хубидахи Триполи хотодо түгшүүрилтэ байдалтай байһаар.

Декабриин 3-да ниислэл хотодохи байдалай аалин намдуу болоошье һаань, банкнууд, эмхи зургаанууд хүдэлбэгүй.

Гүрэнэй ба политическэ ажал ябуулагшад нимэ байдалһаа гарахын тула зүбшэлэлгын хөөрэлдөөнүүдые хэнэ.

КАБУЛ

М. ДАУДАЙ ХӨӨРӨӨН

ТАСС

Афганистанай Республикын правительство ороной экономико хүгжөөлгын, социальна шэнэдхэн хубилалтануудай асуудалнуудта анхаралаа ехээр хандуулна гэжэ Афганистанай Республикын гүрэнэй толгойлогшо, премьер-министр М. Дауд Парижай «Монд» газетын корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлээ. Республиканска засаг захиргаанай байгуулагдаһаар хоёр жэл үнгэрөө. Энэмнай багахан болзор гээшэ. Гэбэшье газарай реформо тухай хуули зохёогдоо. Жэл үнгэрхэдэ, тэрэ хүсэндөө орохо байна. Харин мүнөө энэ хуулиие бодото дээрэнь бэелүүлхын тула эмхидхэлэй үндэһэ һуури тодорхойлогдожо, бодото алхамууд хараалагдажа байна. Ороной ерээдүйн конституциин проект хаража үзэгдэн, наринаар шэнжэлэгдэхэ юм. Республикын правительство, парламент тэрэниие батална ёһотой.

Афганистанай бусад гүрэнүүдтэй хэдэг харилсаа холбоон тухай асуудалда харюусахадаа, М. Дауд иигэжэ хэлэбэ: «Бодото байдалые, хани хүршэ ёһоной харилсаае харада абажа, Афганистанай хүтэлбэрилэгшэд имагтал хөөрэлдөөнүүдые хэжэ, арсалдаата асуудалнуудые гуримшуулан шиидхэхые оролдоно».

Афганистанай, СССР-эй хоорондохи хани харилсаанда Афганистанай гүрэнэй толгойлогшо үндэрөөр сэгнэбэ. «Советскэ Союзтай 50 гаран жэл соо һайн харилсаа холбоотой байнхайбди, — гэжэ М. Дауд тэмдэглээ. — Энэ хани барисаамнай нэгэ нэгэеэ хүндэлхэ, хани хүршөөр ажаһууха гол ёһонуудта хэлбэришэгүйгөөр үндэһэлнэ».

РИМ

ТЭМСЭЛ ҮРГЭЛЖЭЛҺӨӨР

ТАСС

Чилиин сэрэгэй-фашис хунта демократическа хүсэнүүдтэ эсэргүү ябуулгануудаа үргэлжэлүүлһээр гэжэ Чилиин социалис партиин генеральна секретарь Карлос Альтамирано «Унита» газетэдэ толилуулһан статья соогоо бэшэнэ.

Чилиин экономико доройтон муудажа байнхай. 1974 ондо мүнгэнэй үнэ 375 процентээр унаа. Ажал хэхэ аргатай хүн зоной 20 процентнь хүдэлмэригүй байһаар. Һүүлэй үедэ юумэнэй үнэ сэн хэдэ дахин хүндэрөө. Бүхы орон үлэсхэлэн хооһон үгытэй ядуу байдалда ороо. Чили гадаадын оронуудта 5 миллиард доллар үри шэритэй юм.

Бухэ барилдаан

ВЛКСМ-эй обкомой шанда хүртэхын тула дүрэ буляалдаата барилдаагаар хубидаа-командаараа Буряадай АССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө заншалта нээмэл мүрысөөн Улаан-Үдэ хотодохи Спортын байшан соо үнгэргэгдэбэ.

Түрүүшын үдэрэй наадан газетымнай урда номерто тобшохоноор үгтөө һэн. Мүрысөөнэй хоёрдохи үдэр. 48 килограмм хүрэтэр эгээл хүнгэн шэгнүүртэнэй дунда һонирхолтой шанга тулалдаан болобо. Эндэ Алас-Дурна зүгэй чемпион спортын мастерта кандидат

АМЖАЛТА ТРЕНЕРЬЭЭ ЭХИТЭЙ

Бато Дашинамжилов (Советскэ район) В. Гуржапов, А. Петров, Б. Кобелев, В. Дмитриев гэгшэдтэй уулзахадаа, бултыень шүүжэ, ялын нэгэшье очко абангүй, чемпионой нэрэ солодо хүртэһэн байна.

Удаадахи шэгнүүртэ (52 килограмм) бэлигтэй бэрхэ залуу барилдаашад манайда олон. 1973 ондо оронойнгоо һурагшадай дунда дүрбэдэхи һуури эзэлһэн, эдиршүүлэй дунда Сибириин зоны н чемпион болоһон, мүнөө Буряадай багшанарай институдай физическэ хүмүүжүүлгын факультедэй 1-дэхи курсын студент Виктор Абушеев (Советскэ район) спортын мастерта кандидат Н. Чагдуровтай (Сэлэнгын аймаг) барилдахадаа, нүгөөдэһөө бар хүсөөр ехэ байжа, 2,15 минута соо диилэбэ.

— Виктор Абушеев Буряадай хүдөө ажахын институдай 1-дэхи курсын студент В. Гулгеновтэй барилдахадаа, һэримжэеэ алдажа хаягдашоо. Тиин В. Гулгенов (Железнодорожно район) өөрынгөө шэгнүүртэн сооһоо илаба. В. Абушеев—хоёрдохи, Р. Бороев (Октябрьска район) гурбадахи һууринуудые эзэлээ,—гэжэ мүрысөөнэй ахамад судьягай орлогшо, бүхэсоюзна категориин судья В. Е. Гармаев хөөрэнэ.

57 килограмм. Эндэ аяар 25 хүн суглараһан байна. Студентнэрэй дунда орон дотороо эрхимлэгшэ, Москва хотын чемпион, ниислэл хотодохи Түбэй физкультурын институт дүүргэһэн, спортын мастер Мүнхэ-Жаргал Цыдыпов (Агын национальна округ), РСФСР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө наадан да бронзо медаляар шагнагдаһан, БГПИ-гэй студент спортын мастер Аюр Цырендоржиев, тус институдай студент, спортын мастерта кандидат Владимир Балданов, хүдөө ажахын институдай түлөөлэгшэ спортын мастерта кандидат Владимир Цэдашиев гэгшэдэй хоорондо һонирхолтой мүрысөөн болобо. М-Ж. Цыдыпов В. Цэдашиевта 1:4 тоотойгоор шүүгдэбэшье, А. Цырендоржиевые 19:14 тоотойгоор илаба. Тиихэдэ А. Цырендоржиев В. Цэдашиевые 11:5 тоотойгоор диилээ. Мүрысөөнэй дүнгөөр агрономическа факультедэй 3-дахи курсын студент В. Цэдашиев ехэ амжалта туйлан, түрүүшынхеэ чемпион болобо. Энэнь залуу барилдаашанай ехэ илалта гээшэ. М-Ж. Цыдыпов — хоёрдохи, А. Цырендоржиев гурбадахи һууринуудта гараа. Эдэнэр дүрбүүлээ СССР-эй спортын хоёр дахин мастер (дүрэ буляалдаата ба классическа барилдаагаар) Б. Б. Бальжинимаевай һурагшад юм гэжэ тэмдэглэлтэй.

— Улаан-Үдын аймагай түлөөлэгшэ, Алас-Дурна зүгэй зоны н чемпион Гармажап Цыренов 62 килограммай шэгнүүртэ дэмы ороогүй хэбэртэй. Тэрэ спортын мастер Федор Махутовтай (Баунтын аймаг) барилдахадаа, нүгөөдэеэ гэнэдхээжэ, 3,20 минута соо илаад, үндэр нэрэ зэргэдэ хүртөө. А. Павлов (Советскэ район) гурбадахи һуури эзэлбэ, — гэжэ мүрысөөнэй ахамад секретарь Б. Б. Бальжинимаев хэлэнэ.

СССР-эй спортын мастернууд Валерий Иванов (Советскэ район), Геннадий Манжуев (Усть-Ордын национальна округ), Олег Алексеев (Советскэ район), Геннадий Махутов (Железнодорожно район) гэгшэд удаадахи дүрбэн шэгнүүртэ илаа.

Һаяхан СССР-эй кубогта хүртэхын түлөө мүрысөөндэ командын тоосоогоор бронзо медаляар шагнагдаһан спортын мастер Олег Алексеев тухай эндэ тогтожо хэлэлтэй. Тэрэ Советскэ Союзай олимпийскэ суглуулагдамал командада кандидадаар оруулагдажа, ерэхэ жэлэй январьда Кубада, март соо Болгарида үнгэргэгдэхэ уласхоорондын мүрысөөнүүдтэ хабаадахын тула бэлэдхэл гарахаяа Подольск хотодохи олимпийскэ баазада ошохоёо мордобо.

100 ба 100 гаран килограмм бэетэйшүүл сооһоо спортын мастерта кандидадууд: ВСТИ-гэй 5-дахи курсын студент Сергей Намжилцыренов, Илья Гармаев (Улаан-Үдын аймаг) гэгшэд эрхимлэһэн байна.

Улаан-Үдын аймагай команда 80 очко абажа, нэгэдэхи һуури эзэлээ (тренерынь М. Л. Балдаев). Түнхэнэй (тренерынь Ц. О. Ардуев), Зэдын (тренерынь Д. Д. Дымшеев) аймагуудай спортсменүүд удаадахи һууринуудта гараба.

Октябрьска районой барилдаашад городой командануудай дунда түрүүшынхеэ илаба. Дүршэл ехэтэй, хаба шадалтай спортсменүүдые бэлдэһэнэйнь түлөө тренер Г. Б. Баймеевые тусхай кубогаар шагнаа. Советскэ (тренерынь В. Н. Иванов), Железнодорожно (тренерынь В. В. Баймеев) районууд 2-дохи, 3-дахи һууринуудые эзэлээ.

Физкультура ба спортын республиканска комитедэй кубогуудаар, 1 шатын дипломуудаар, ВЛКСМ-эй обкомой Хүндэлэлэй грамотануудаар, үнэтэ бэлэгүүдээр илагшад шагнагдаба.

Б.-М. ЖИГЖИТОВ,
манай корр.

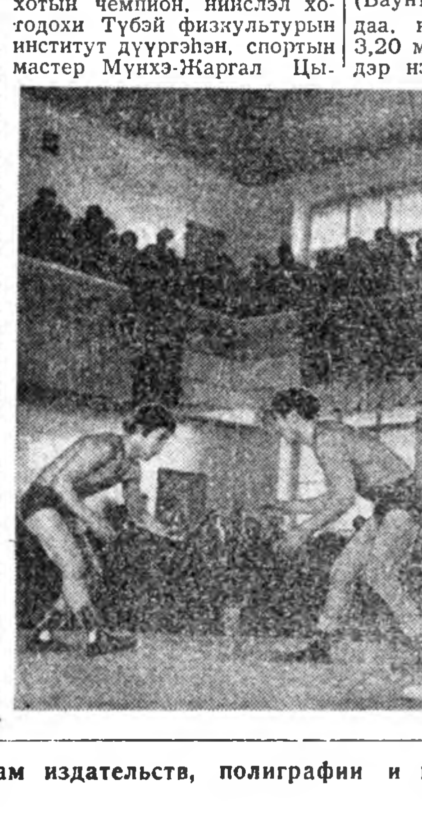

ЗУРАГУУДТА: дээдэ таладань — физкультура ба спортын республикын комитедэй түрүүлэгшэ Г. М. Сергеев Олег Алексеевтэ I шатын диплом, нэрыень һиилэмэл час, үнэтэ бэлэг барюулба; доодо таладань — С. Хахалов Г. Манжуев хоёр барилдажа байна.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Түрүү зэргэдэ дабшагшадай габьяа» — түрүү бэшэг. «Үбэлдөө бэлдээгүй байһанай хойшолон» «Правда Бурятии» газетын ба арадай хиналтын комитедэй рейдовэ материал. Фото-мэдээсэлнүүд. КПСС-эй Центральна Комитедтэ. ТАСС-ай материалнууд.

Хоёрдохи ба гурбадахи хуудаһануудта. «Эршэ, шанар, аша үрэ гэһэн уряа доро хүдэлнэбди» — икмэ юрэнхы гаршагтай материалнууд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. ПОРП-ын VII съезд дээрэ нүхэр Э. Герегэй хэлэһэн үгэ. «Табан жэлэй түрүүшүүл» гэһэн юрэнхы гаршаг доро материалнууд.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.00 — Шэнэ һонин. 10.10 — Мэдээсэлэй программа. Концерт. (үнгэтэ). 12.15 — «Точка пик» — баримтата фильм. 12.30 — «Үхибүүдтэ — фильм». «Таинственный остров». 14.00—Забһарлалга. 14.10 — «Горнистнар, дохёогоо үгыт! (үнгэтэ). 14.55 — «Мүнөөнэй эрдэм наука». 15.25 — Концерт. 17.00 — Гандболоор мүрысөөн. 17.30 — «Нэгэ актёртой театр». Н. В. Гоголь. «Старосветские помещики». СССР-эй арадай артист И. Ильинский уншаха. 18.15 — Г. Свиридов. «Триптих для симфонического оркестра».

Улаан-Үдэ. 18.30 — «Съездһээ съезд хүрэтэр». «Табан жэл, шэнии үндэр туйлалтанууд». 19.00 — Забһарлалга. 19.10 — «РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадууд хөөрэнэ». 19.25 — Концерт. 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — **«Съездһээ съезд хүрэтэр». «Совет Белоруси».** 23.30 — Забһарлалга. 23.40 — «РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадууд хөөрэнэ» 24.00—«Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 18.30 — «Время».

Улаан-Удэ. 19.00 — «Залуу бэлигтэн» (буряадаар). 19.30 — Телевизионно һонин. 19.50 — Рояли ин дэргэдэхи хөөрөөн. 20.20 — «Элүүр энхэ байлга» (буряадаар).

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

 □ Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-03701. Заказ № 01598.